

Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech XXII

Records of interesting and new plants in the South Bohemian flora XXII

Martin Lepší⁽¹⁾ • Petr Lepší⁽²⁾ (red.)

Věnováno památce Václava Chána

Abstract: The hybrid *Pilosella glomerata* × *Pilosella bauhini* has been found as a new taxon for the Czech Republic and *Cardamine parviflora*, *Eranthis hyemalis*, *Geranium macrorrhizum*, *Ornithogalum nutans*, *Peucedanum carvifolia*, *Tagetes tenuifolia*, *Verbena bonariense* and *Viburnum rhytidophyllum* are reported from South Bohemia for the first time. New localities of rare native or rare alien taxa of the South Bohemian flora are reported and described: *Achillea pratensis*, *Allium carinatum*, *Althaea officinalis*, *Amaranthus blitum*, *Antennaria dioica*, *Arctium nemorosum*, *Asplenium trichomanes* subsp. *trichomanes*, *Barbarea stricta*, *Campanula cervicaria*, *Cardamine dentata*, *Carex bohemica*, *C. cespitosa*, *C. rhizina*, *Cerastium semidecandrum*, *Chenopodium rubrum*, *Coeloglossum viride*, *Cyclamen purpurascens*, *Cyperus fuscus*, *Dactylis polygama*, *Dactylorhiza sambucina*, *Dipsacus laciniatus*, *Dryopteris cambrensis*, *Elatine triandra*, *Eleocharis ovata*, *Epilobium obscurum*, *Epipactis purpurata*, *Euphrasia stricta*, *Galeopsis pernhofferi*, *Hieracium obscuratum*, *Isolepis setacea*, *Lathraea squamaria*, *Leersia oryzoides*, *Lepidium didymus*, *Limosella aquatica*, *Lobularia maritima*, *Malaxis monophyllos*, *Myosotis caespitosa*, *Myosurus minimus*, *Nymphoides peltata*, *Orchis mascula*, *Orobanche minor*, *Parnassia palustris*, *Persicaria mitis*, *Pilosella bauhini*, *P. piloselloides* subsp. *praealta*, *Pseudorchis albida*, *Pyrus pyraster*, *Ranunculus platanifolius*, *Rosa sherardii*, *Rumex hydrolapathum*, *Sagittaria sagittifolia*, *Salix repens*, *Scirpus radicans*, *Silaum silaus*, *Triglochin palustris*, *Veronica dillenii* and *Vicia lathyroides*. Regional distribution or known localities of some of the above species are updated or supplemented here.

Key words: floristic records, the Czech Republic.

Abstrakt: V příspěvku jsou publikovány první záznamy o výskytu hybridu *Pilosella glomerata* × *Pilosella bauhini* v České republice a první údaje o výskytu *Cardamine parviflora*, *Eranthis hyemalis*, *Geranium macrorrhizum*, *Ornithogalum nutans*, *Peucedanum carvifolia*, *Tagetes tenuifolia*, *Verbena bonariense* a *Viburnum rhytidophyllum* v jižní části Čech. Dále jsou zveřejněny nové lokality původních i nepůvodních, ohrožených nebo jinak významných taxonů *Achillea pratensis*, *Allium carinatum*, *Althaea officinalis*, *Amaranthus blitum*, *Antennaria dioica*, *Arctium nemorosum*, *Asplenium trichomanes* subsp. *trichomanes*, *Barbarea stricta*, *Campanula cervicaria*, *Cardamine dentata*, *Carex bohemica*, *C. cespitosa*, *C. rhizina*, *Cerastium semidecandrum*, *Chenopodium rubrum*, *Coeloglossum viride*, *Cyclamen purpurascens*, *Cyperus fuscus*, *Dactylis polygama*, *Dactylorhiza sambucina*, *Dipsacus laciniatus*, *Dryopteris cambrensis*, *Elatine triandra*, *Eleocharis ovata*, *Epilobium obscurum*, *Epipactis purpurata*, *Euphrasia stricta*, *Galeopsis pernhofferi*, *Hieracium obscuratum*, *Isolepis setacea*, *Lathraea squamaria*, *Leersia oryzoides*, *Lepidium didymus*, *Limosella aquatica*, *Lobularia maritima*, *Malaxis monophyllos*, *Myosotis caespitosa*, *Myosurus minimus*, *Nymphoides peltata*, *Orchis mascula*, *Orobanche minor*, *Parnassia palustris*, *Persicaria mitis*, *Pilosella bauhini*, *P. piloselloides* subsp. *praealta*, *Pseudorchis albida*, *Pyrus pyraster*, *Ranunculus platanifolius*, *Rosa sherardii*, *Rumex hydrolapathum*, *Sagittaria sagittifolia*, *Salix repens*, *Scirpus radicans*, *Silaum silaus*, *Triglochin palustris*, *Veronica dillenii*

¹⁾ Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích, Dukelská 1, CZ – 370 51 České Budějovice,
e-mail: lepsi@muzeumcb.cz

²⁾ AOPK ČR, Správa CHMOK Blanský les, Vyšný 59, CZ – 381 01 Český Krumlov,
e-mail: plepsi@seznam.cz

a *Vicia lathyroides*. U vybraných druhů jsou navíc uvedeny upřesnění a aktualizace již dříve publikovaných lokalit nebo je jinak doplněno jejich rozšíření v jihočeském regionu.

Klíčová slova: Česká republika, floristické záznamy.

Úvod

Bilance dvaadvacátého dílu jihočeského floristického seriálu je výjimečná jak počtem příspěvků, tak nemalým významem některých nálezů. Regionální přesah má především první nález křížence *Pilosella glomerata* × *Pilosella bauhini* v České republice a adventivní výskyt druhu *Cardamine parviflora*, který má potenciál stát se novým zahradním plevelem ve střední Evropě. Neméně pozoruhodné je objevení nových lokalit devatenácti v jižních Čechách kriticky ohrožených druhů a získání více než pěti desítek prvotních záznamů pro fytochoriony u druhů zařazených v Červené knize do jiných kategorií než C1 (Lepší et al. 2013). Za zmínku ještě stojí příspěvky o prvotním zplanění či zavlečení sedmi v jihočeském regionu nepůvodních druhů. Takto bohaté výsledky dokládají, že je stále co objevovat i v regionech se silnou floristickou tradicí, mezi které jižní část Čech patří.

Metodika

Vymezení zájmové oblasti – „jižní část Čech“ – je převzato z Červené knihy květeny jižní části Čech (Lepší et al. 2013). Nomenklatura taxonů je sjednocena podle práce Danihelka et al. (2012), pokud se taxony ve výše uvedené práci nevyskytují, jsou za názvy uvedeny autorské citace. Za názvem taxonu následuje shrnující informace o obsahu příspěvku s uvedením kategorie ohrožení rostliny podle Červené knihy květeny jižní části Čech: C1 – kriticky ohrožené, C2 – silně ohrožené, C3 – ohrožené či zranitelné, C4 – vzácnější taxony vyžadující další pozornost, A1 – regionálně vyhynulé, A2 – regionálně neznámé, D1 – nejasné případy regionálně vyhynulých a neznámých taxonů, D2 – nedokonale známé taxony (Lepší et al. 2013). Lokality jsou zařazeny do fytochorionů (Skalický in Hejny & Slavík 1988) a následně přiřazeny k nejbližší obci, resp. osadě s uvedením správní obce v závorce podle práce Pruner & Míka (1996). Za nejbližším sídlem je v závorce uveden kód mapovacího pole o velikosti ¼ základního pole střeoevropského síťového mapování (Ehrendorfer & Hamann 1965), ve kterém leží lokalita. Souřadnice lokalit jsou uvedeny v souřadnicovém systému WGS 84 a byly odečteny z přístroje GPS nebo z internetových map (www.mapy.cz). Pokud jsou uvedené nálezy dokladovány herbářovými položkami, je jejich uložení označeno mezinárodní zkratkou příslušné veřejné sbírky podle databáze Index Herbariorum (Thiers 2016). Za zkratkou CB následují evidenční čísla položek (pokud existují), pod kterým jsou uloženy v herbáři Jihočeského muzea v Českých Budějovicích. Zkratkou „not.“ jsou označena pozorování, k nimž nebyla pořízena herbářová položka, zkratkou „foto“ je označeno pořízení fotografie rostliny. Pro zapsání fytoecologických snímků byla použita rozšířená Braun-Blanquetova stupnice abundance a dominance (Westhoff & van der Maarel 1973). Ke zpracování některých příspěvků byla využita Chánova floristická kartotéka (<http://www.muzeumcb.cz>) a Databanka flóry České republiky (<http://florabase.cz>).

Achillea pratensis – řebříček luční

nový D2 druh pro fytochorion

Vzhledem k tomu, že řebříček luční nebyl dlouhou dobu rozlišován na druhové úrovni a také kvůli nesnadné determinaci, je jeho rozšíření nedokonale známé. V Šumavsko-novohradském podhůří byl doposud zaznamenán pouze na Sušicko-horažďovických vápencích a ve Volyňském a Českokrumlovském Předšumaví. Niže uvedená lokalita dokládá výskyt v severní části

Novohradského podhůří a navazuje na známé rozšíření v přilehlých oblastech Budějovické a Třeboňské pánve (Lepší in Lepší et al. 2013). Determinace byla ověřena stanovením ploidní úrovně průtokovým cytometrem.

37p. Novohradské podhůří, Nedabyle (7053c): mezofilní louka ca 850 m jz. od požární nádrže v centru obce, 48°55'21,3"N, 14°30'28,8"E (GPS), 430 m n. m., hojně (leg. M. Lepší 7. 9. 2015 CB 83771).

Martin Lepší

Allium carinatum – česnek kýlnatý

adventivní výskyt C1 druhu

O původním výskytu česneku kýlnatého v jižní části Čech se uvažuje pouze na Šumavě, kde roste u Hojsovy Stráže v Královském Hvozdu. Ostatní ojedinělé výskyty ve sledovaném území jsou považovány za pravděpodobně druhotné, vzniklé zplaněním pěstovaných rostlin. Nově zjištěná lokalita má zřejmě tento původ, ačkoliv pěstování druhu na přilehlých zanedbaných záhonech již nebylo v době nálezu pozorováno. Jedná se o první záznam druhu ve fytochorionu Purkarecký kaňon (Lepší in Lepší et al. 2013).

40b. Purkarecký kaňon, Purkarec (u Hluboké nad Vltavou) (6852d): koruna kamenné zdi u opuštěné zahrady nedaleko kostela v obci, 49°07'43,1"N, 14°27'09,7"E (www.mapy.cz), 370 m n. m., vzácně (leg. M. Lepší 6. 8. 2015 CB 83784).

Martin Lepší

Althaea officinalis – proskurník lékařský

nový D2 druh pro fytochorion

Značný úbytek spontánních lokalit této tradiční léčivé rostliny v jihočeských obcích a jejich okolí je způsoben útlumem jejího pěstování a zároveň mizením vhodných biotopů vlivem přílišné úpravy obcí. Níže uvedená lokalita spadá do rozsáhlého fytochorionu Šumavsko-novohradské podhůří, kde byl druh doposud zaznamenán pouze na třech místech, přičemž aktuální informace o těchto lokalitách chybějí (Lepší in Lepší et al. 2013). Ve Zlaté Koruně se druh objevil přibližně v roce 2008 po terénních úpravách v okolí nově postaveného domu. Od té doby se na lokalitě udržuje a postupně je zarůstán vysazeným okrasným skalníkem. Původ výskytu je neznámý, může jít o spontánní výskyt, ale i o záměrné vysazení. Šíření do okolí nebylo pozorováno.

37l. Českokrumlovské Předšumaví, Zlatá Koruna (7152a): v porostu okrasných keřů ca 370 m vsv. od železniční stanice, 48°51'06,5"N, 14°21'23,4"E (www.mapy.cz), 520 m n. m., několik lodyh (leg. M. Lepší 21. 8. 2015 CB 83738).

Martin Lepší & Petr Lepší

Amaranthus blitum – laskavec hrubozel

nový C2 druh pro fytochorion

Tento ruderalní archeofyt lidských sídel se v jižní části Čech vyskytuje poměrně vzácně, častěji pouze v Jihočeských pánvích a na Blatensku. Z Purkareckého kaňonu chyběly o jeho výskytu záznamy (Lepší in Lepší et al. 2013).

40b. Purkarecký kaňon, Purkarec (u Hluboké nad Vltavou) (6852d): narušené místo nedaleko levého břehu vodní nádrže Hněvkovice ca 0,1 km sev. od kostela v obci, 49°07'47,7"N, 14°27'09,8"E (GPS), 370 m n. m., jedna rostlina (leg. M. Lepší 6. 8. 2015 CB 83775).

Martin Lepší

Antennaria dioica – kociánek dvoudomý

nový C2 druh pro 5 fytochorionů a doplnění Červené knihy

V textu Červené knihy (Lipl in Lepší et al. 2013) není zmíněn výskyt druhu v devíti fytochorionech studované oblasti jižní části Čech. Ve čtyřech z nich byl však již v minulosti publikován a údaje byly pouze opomítnuty. V Soběnovské vrchovině byl nalezen mezi Pustými a Velkými Skalínami

(Rivola & Knížetová 1970), v Sedlčansko-milevské pahorkatině u obcí Přeborov, Zhoř, Milevsko (3 lokality) a Rukáveč, na Čertově Břemenu u obcí Zvěstonín a Božejovice (vše Chán et al. 1973) a v Novohradských horách u osady Hojná Voda a Leopoldov (Rivola 1965). V následujícím přehledu jsou uvedeny údaje pro fytochoriony, ze kterých nebyl kociánek doposud v jižní části Čech publikován.

37g. Libínské Předšumaví, Zbytiny (7049d): louky při potoce 1,5 km jz. Zbytin (not. F. Procházka 1988, Kolektiv 1995–2004).

37j. Blanský les, Brloh (7051c): kóta 620 m, 48°55'35,5"N, 14°13'34,7"E (www.mapy.cz) (leg. J. Gazda 21. 5. 1969 CB). – Lhenice (7051a): Vodice, les 500 m vých. obce, 48°58'46,5"N, 14°11'24,6"E (www.mapy.cz) (leg. J. Gazda 10. 5. 1977 CB).

37m. Vyšebrodsko, Lipno nad Vltavou (7351c): borový lesík nad mostem na přehradě, 48°37'48,7"N, 14°14'11,1"E (www.mapy.cz) (leg. Krásková 12. 6. 1956 PR).

37n. Kaplické mezihoří, Studánky (u Vyššího Brodu) (7452a): in pineto collis 0,7 km situ merid.-orient. a pago Studánky, haud procul ab oppido Vyšší Brod, 650 m s. m., 48°35'13,2"N, 14°20'09,7"E (www.mapy.cz) (leg. R. Paulič 15. 6. 2008 CB). – Rožmitál na Šumavě (7252c): Rožmitál (leg. F. Pišta, přelom. 20. stol. CB).

38. Budějovická pánev, Sudoměř (u Čejetic) (6750c): Sudoměř u Pís., sejpy již. obce, 49°14'56,3"N, 14°03'07,1"E (www.mapy.cz) (leg. J. Hartl 20. 5. 1953 CB). – Kaliště u Lipí (7052a): Kaliště u Lipí (www.mapy.cz) (leg. J. Gazda 1958 CB). – Dobeš (6750a): margine silvulae in colle orient. a pago Vítkov, ca 410 m s. m., 49°17'24,2"N, 14°01'55,4"E (www.mapy.cz) (leg. J. Moravec 4. 5. 1959 PR). – Sviněnice (u Bavorova) (6850b): rybník Přední Svinětický u obce Sviněnice, 440 m n. m., 49°09'02,2"N, 14°06'11,0"E (www.mapy.cz) (leg. S. Hejný 27. 5. 1966 PR).

Jitka Štěpánková

***Arctium nemorosum* – lopuch hajní**

nový C3 druh pro fytochorion a upřesnění Červené knihy

Lopuch hajní má v jižní části Čech ostrůvkovitě rozšíření, vázán je zejména na větší komplexy víceméně zachovalých listnatých lesů (paseky, okraje cest apod.) a naopak se na rozdíl od ostatních lopuchů vyhýbá ruderalním stanovištím (Lepší in Lepší et al. 2013). Výskyt ve Středním Povltaví v lesnaté části údolí Lužnice v okolí zříceniny hradu Příběnice do tohoto charakteru rozšíření přesně zapadá. Dále je upřesněna lokalizace již dříve pozorovaného výskytu v jihočeské části Moravského podhůří Vysočiny (Lepší in Lepší et al. 2013).

41. Střední Povltaví, Malšice (6653a): paseka u lesní cesty se žlutou turistickou značkou, asi 3,15 km sev. od kostela, 49°23'26,1"N, 14°34'43,7"E (GPS), 450 m n. m. a paseka u rozcestí modré a žluté turistické značky, u silničky ke zřícenině hradu Příběnice, asi 3,2 km ssz. od kostela, 49°23'22,5"N, 14°34'00,5"E (GPS), 450 m n. m., jednotlivé rostliny roztroušeně také mezi těmito body (not. P. Koutecký 31. 5. 2015).

68. Moravské podhůří Vysočiny, Písečné (7058b): v nivním porostu *Salix fragilis* podél Moravské Dyje ca 1,1 km jv. od zámku v obci, 48°57'24,6"N, 15°28'23,6"E (GPS), 430 m n. m., několik jedinců (leg. M. Lepší & P. Lepší 26. 8. 2015 CB 83730).

Petr Koutecký

***Asplenium trichomanes* subsp. *trichomanes* – sleziník červený pravý**

nový C4 druh pro fytochorion

Slezník červený pravý je striktně vázán na skalnaté výchozy kyselých hornin, proto jeho nález v kaňonu řeky není překvapivý. Nicméně údaje z uvedeného fytochorionu doposud chyběly (Ekrť in Lepší et al. 2013).

40b. Purkarecký kaňon, Purkarec (u Hluboké nad Vltavou) (6852d): skalní les na levém břehu vodní nádrže Hněvkovice ca 1,2 km ssv. od kostela v obci, 49°08'28"N, 14°27'20,3"E (GPS), 390 m n. m., vzácně (leg. M. Lepší 21. 4. 2015 CB 83971, rev. L. Ekrť).

Martin Lepší

***Barbarea stricta* – barborka přitisklá**

nový C3 druh pro fytochorion

Barborka přitisklá provází nivy větších jihočeských toků, ve vyšších polohách je vzácná nebo chybí, případně tam roste pouze druhotně. Z Kaňonu Malše nebyla doposud známa (Douda in Lepší et al. 2013). Je pravděpodobné, že vybudování vodního díla Římov podpořilo nebo umožnilo rozšíření druhu v této oblasti.

37o. Kaňon Malše, Velešín (7152d): levý břeh vodní nádrže Římov na okraji smrkového lesa ca 200 m sv. od středu mostu přes nádrž mezi Velešínem a Svatým Janem nad Malší, 48°49'18,2"N, 14°29'05,0"E (GPS), 470 m n. m., ca 50 jedinců (leg. M. Lepší 30. 7. 2015 CB 83822).

Martin Lepší

***Campanula cervicaria* – zvonek hadincovitý**

nová lokalita C1 druhu

V současné době je zvonek hadincovitý mimořádně vzácný v celé České republice. V jižní části Čech byl jeho historický výskyt vázán především na Šumavu, kde je recentně znám pouze ze Šumavských plání – od Turnerovy chaty (Lepší in Lepší et al. 2013). V souvislosti s aktualizací vrstvy mapování biotopů České republiky byla v roce 2015 objevena nová lokalita v Boubínsko-stožecké hornatině. Jedná se o oblast známého historického výskytu druhu (Liščí hora – cf. Čelakovský 1883). V době nálezů rostla na lokalitě jedna rostlina s ulomeným vrškem, který byl odebrán jako herbářový doklad.

88d. Boubínsko-stožecká hornatina, Račí (u Horní Vltavice) (7048a): ca 1 km jv. od Liščí hory (1049 m), vlhčí část světliny (vzniklé vývraty) na rozhraní podmáčené smřčiny a acidofilní bučiny, 48°58'04,9"N, 13°42'56,9"E (www.mapy.cz), 960 m n. m., jedna ulomená rostlina (leg. Z. Mašková 30. 7. 2015 herb. Mašková, rev. A. Vydrová).

David Půbal

***Cardamine dentata* – řeřišnice bahenní**

nový C2 druh pro fytochorion

Rozšíření druhu *Cardamine dentata* není v jižní části Čech doposud uspokojivě známo. Důvodem je jeho poměrně nesnadné odlišení od příbuzného a obecně rozšířeného druhu *Cardamine pratensis*. Dle současných znalostí je největší koncentrace lokalit v Třeboňské a Budějovické pánvi, z ostatních fytochorionů pocházejí jen ojedinělé záznamy nebo údaje chybí. Nově objevená lokalita u Ličova je nejj jižnějším zaznamenaným výskytem v Čechách a zároveň je prvním záznamem druhu pro fytochorion Kaplické mezihoří. Nejbližší lokality leží v Novohradském podhůří u Nových Hradů na kontaktu s Třeboňskou pánví (Koutecký in Lepší et al. 2013).

37n. Kaplické mezihoří, Ličov (u Benešova nad Čermou) (7253c): v porostu *Carex brizoides* na hrázi Kancléřského rybníka ca 970 m jv. od středu osady, 48°43'33,3"N, 14°34'59,9"E (www.mapy.cz), 595 m n. m., několik jedinců (leg. M. Lepší, A. Jírová & P. Koutecký 27. 5. 2015 CB 84172).

Martin Lepší

***Cardamine parviflora* – řeřišnice malokvětá (obr. 1 v barevné příloze 1)**

nový adventivní druh pro jižní část Čech

Řeřišnice malokvětá je rostlina s nesouvislým eurasijským areálem. V České republice je udávána jen velmi vzácně v úvalech jižní a střední Moravy. Přechodně byla zaznamenána i v Čechách u Pardubic. Roste na narušených a obnažených biotopech s vlhkou půdou, jako jsou rybníční dna, břehy vodních toků a písčiny (Hrouda in Hejný & Slavík 1992). V nedávné době byla přechodně zavlečena do Příbrami, kde rostla v koseném mezofilním trávníku ve výsadbě okrasných keřů (Hlaváček in Hadinec et al. 2004). Jihočeské lokality mají podobný antropogenní charakter vymykající se nárokům rostlin z přirozených biotopů. Zdá se být pravděpodobné, že se druh začíná

šířit v souvislosti s pěstováním okrasných rostlin a je tedy možné, že se stane běžným zahradním plevelem podobně jako v současnosti expandující druh *Cardamine hirsuta*. Nasvědčuje tomu i skutečnost, že v přilehlém Horním Rakousku byla řeřišnice malokvětá jako plevel v zahradnictví pozorována také v roce 2015 (M. Hohla in litt. 2015).

37f. Strakonické vápence, Dražejov (u Strakonice) (6749a): na mulčovací kůře na záhoně s nízkými okrasnými keři na návsi ve Starém Dražejově, 49°16'21,6"N, 13°52'04,3"E (www.mapy.cz), 435 m n. m., ca 15 exemplářů (leg. R. Paulič 25. 4. 2015 CB; leg. R. Paulič 16. 5. 2015 PR).

38. Budějovická pánev, České Budějovice (7052b): spára mezi chodníkem a vozovkou na Zlatém mostě přes řeku Malši v centru města, 48°58'19,3"N, 14°28'28,2"E (www.mapy.cz), 380 m n. m., ca 30 exemplářů (leg. M. Lepší 11. 5. 2015 CB 83840).

Martin Lepší & Radim Paulič

Carex bohémica – ostřice šáchorovitá

nový C4 druh pro fytochorion a doplnění Červené knihy

Tento poměrně běžný druh jihočeských rybníčních oblastí nebyl doposud v Kaňonu Malše zaznamenán (Grulich in Lepší et al. 2013). Výskyt na břehu vodní nádrže se zdá být do budoucna perspektivní.

Mimo to bych chtěl upozornit na velmi starý údaj o výskytu *Carex bohémica* od samoty Kokotín v Blanském lese („...in sumpfigen Gräben auf dem Wiesen gegen Kokotin im Blanskerwalde...“, Jungbauer 1842), který byl v Červené knize opominut. Druh je uveden z poměrně neobvyklého biotopu, což může vzbuzovat jisté pochybnosti o věrohodnosti údaje. Nicméně záměna za jinou rostlinu je vzhledem nápadnosti druhu a rovněž dobré botanické erudici J. Jungbauera prakticky vyloučena. Tentýž autor uvádí ostřici šáchorovitou bez bližší lokalizace také v seznamu rostlin hory Klet' (Jungbauer 1854).

37o. Kaňon Malše, Velešín (7152d): obnažené dno na pravém břehu vodní nádrže Římov ca 470 m již. od středu mostu přes nádrž mezi Velešínem a Svatým Janem nad Malší, 48°48'57,7"N, 14°28'57,8"E (GPS), 470 m n. m., vzácně (leg. M. Lepší 30. 7. 2015 CB 83832).

Martin Lepší

Carex cespitosa – ostřice trsnatá

nový C3 druh pro fytochorion

Těžšíste rozšíření ostřice trsnaté leží v Budějovické pánvi, jižní části Šumavy a navazujícím podhůří. Jinde se vyskytuje roztroušeně až velmi vzácně. Nově nalezená lokalita v Purkareckém kaňonu navazuje na hojnější výskyt v Budějovické pánvi a zřejmě také na rozšíření v Písecko-hlubockém hřebeni, kde je známo asi 10 lokalit (Grulich in Lepší et al. 2013). Výskyt druhu je na nové lokalitě ohrožen pokračující sukcesí.

40b. Purkarecký kaňon, Hluboká nad Vltavou (6952b): opuštěná vlhká nivní louka na pravém břehu vodní nádrže Hněvkovice ca 3,3 km ssv. od zámku v obci, 49°04'44,2"N, 14°27'24,4"E (GPS), 380 m n. m., několik trsů (leg. M. Lepší 6. 8. 2015 CB 83805).

Martin Lepší

Carex rhizina – ostřice tlapkatá (obr. 2–3 v barevné příloze 1)

nové lokality C1 druhu

Ostřice tlapkatá je kontinentální druh, jehož lokality v jižní části Čech leží na jihozápadním okraji areálu. Druh je zde znám pouze z fytochorinu Střední Povltaví, kde vzácně roste v kaňonovitých údolích Vltavy, Otavy a Lužnice (Grulich in Lepší et al. 2013). Stanoviště tvoří většinou světlé listnaté lesní porosty (doubavy, ale i porosty lísky apod.), druh ale může dlouhodobě přežívat i v kulturních smrčínách. Nově zjištěné lokality mají podobný charakter, pouze jde o údolí menšího toku (Lomnice, levostranný přítok Otavy). Vedle typického stanoviště na svahu údolí (Přírodní památka V Obouch) byl zaznamenán i méně obvyklý výskyt na dně údolí v plochem terénu (zřejmě starý šterkový náplav u soutoku Lomnice a Skalice) – i tento charakter stanoviště je ale z jižní

části Čech v minulosti udáván (Suza 1948), všechny známé lokality tohoto typu ale byly zatopeny přehradami. Nález na dobře přístupných místech (jedna z lokalit leží přímo na turistické značené cestě a na hranici maloplošného chráněného území, druhá těsně vedle turistické značky) naznačuje, že druh může být v území přehlížen a podobných lokalit může existovat více.

41. Střední Povltaví, Ostrovec (6550d): údolí Lomnice, PP V Obouch, okraj staré lesní cesty s modrou turistickou značkou a svah nad ní, na levém břehu řeky asi 1,75 km vjv. od mostu přes Lomnici v obci, asi 250 m záp. od lávky přes Lomnici nad soutokem se Skalicí, 49°24'47,9"N, 14°08'20,2"E (GPS), 370 m n. m., 3 malé porosty (leg. P. Koutecký 12. 4. 2015 CBFS, rev. R. Řepka). – Ostrovec (6550d): dubový porost na pravém břehu řeky Lomnice u soutoku se Skalicí, asi 2,3 km vjv. od mostu přes Lomnici v obci, 49°24'56,1"N, 14°08'53,8"E (GPS), 355 m n. m., rozsáhlý porost s několika desítkami polykormonů (leg. P. Koutecký 12. 4. 2015 CBFS, rev. R. Řepka).

Petr Koutecký

Cerastium semidecandrum – rožec pětimužný

nový C4 druh pro fytochorion

Rožec pětimužný se vyskytuje roztroušeně v teplejších oblastech jižní části Čech, ve vyšších polohách chybí. V Purkareckém kaňonu nebyl doposud nalezen a z navazujícího Písecko-hlubockého hřebene pochází pouze jeden novodobý údaj od Dolních Novosedel u Písku (Douda in Lepší et al. 2013).

40b. Purkarecký kaňon, Purkarec (u Hluboké nad Vltavou) (6852d): okraj silnice ca 100 m jjz. od kostela v obci, 49°07'41,3"N, 14°27'08,0"E (www.mapy.cz), 375 m n. m., několik desítek jedinců (leg. M. Lepší & P. Lepší 18. 4. 2015 CB 84176).

Martin Lepší & Petr Lepší

Chenopodium rubrum – merlík červený

nový C4 druh pro dva fytochoriony

Merlík červený roste v jižní části Čech roztroušeně na březích rybníků a na hnojištích (Boublík in Lepší et al. 2013). V Kaňonu Malše ani v Hornovltavské kotlině nebyl dosud zaznamenán – důvodem pro to může být v případě prvního fytochorionu nedostatečný botanický průzkum, v případě druhého náhodný a přechodný výskyt.

37o. Kaňon Malše, Chlum (u Svatého Jana nad Malší) (7152d): písčité obnažené dno na levém břehu vodní nádrže Římov ca 1,5 km szs. od středu osady, levý břeh vodní nádrže Římov, 48°48'15,6"N, 14°29'47,0"E (GPS), 480 m n. m., vzácně (not. M. Lepší 21. 8. 2015).

88g. Hornovltavská kotlina, Černá v Pošumaví (7250b): obnažené dno vodní nádrže Lipno nedaleko železniční zastávky Žlábek, 48°45'50,4"N, 14°06'04,7"E (GPS), 730 m n. m., jedna rostlina (leg. M. Lepší 16. 9. 2015 CB 83754).

Martin Lepší

Coeloglossum viride – vemeníček zelený (obr. 4 v barevné příloze č. 2)

nová lokalita C1 druhu

Příspěvek navazuje na práci publikovanou v tomto cyklu (Ekrt & Půbal in Chán et al. 2008). Z Českokrumlovského Předšumaví je vemeníček zelený znám jak historicky, tak ze současnosti (Lepší in Lepší et al. 2013). Nová lokalita je prvním nálezem na Vyšenských kopcích u Českého Krumlova, kde tento druh nebyl při inventarizačních průzkumech zaznamenán (Albrechtová et al. 1987, Lepší 2005). Vzhledem k velké geologické i stanovištní pestrosti Vyšenských kopců není nález nijak překvapivý a dokládá přínos dlouhodobé ochranné péče o toto botanicky významné území (viz též níže příspěvek o *Malaxis monophyllos* nalezene ve vzdálenosti asi 50 m od místa výskytu vemeníčku).

37l. Českokrumlovské Předšumaví, Český Krumlov (7151d): 170 m szs. od kóty Městský vrch v ochranném pásmu NPR Vyšenské kopce, širokolistý suchý trávník na podloží krystalického vá-

pence, 48°49'28,9"N, 14°18'18,1"E, 590 m n. m., 2 kvetoucí lodyhy v těsné blízkosti (not. et foto J. Janáková 22. 6. 2015). Trávník se pravidelně ručně kosí v rámci péče o NPR Vyšenské kopce. Složení vegetace dokumentuje fytoocenologický snímek: plocha 16 m², sev. orientace, sklon 10°, datum 25. 6. 2015, zapsali J. Janáková, P. Lepší a T. Rejnková. E₂ 97 %, E₁ 80 %, E₀ 50 %. E₁: *Bromus erectus* 3, *Arrhenatherum elatius* 2a, *Koeleria pyramidata* 2m, *Anemone sylvestris* 1, *Briza media* 1, *Festuca rubra* 1, *Fragaria vesca* 1, *Galium verum* 1, *Plantago media* 1, *Poa pratensis* 1, *Securigera varia* 1, *Thymus pulegioides* 1, *Trifolium montanum* 1, *Veronica teucrium* 1, *Vicia cracca* 1, *Achillea millefolium* +, *Botrychium lunaria* +, *Brachypodium pinnatum* +, *Carex caryophyllea* +, *Carlina acaulis* +, *Centaurea scabiosa* +, *Dactylis glomerata* +, *Euphorbia cyparissias* +, *Galium album* +, *Knautia arvensis* +, *Lathyrus pratensis* +, *Leucanthemum vulgare* +, *Linum catharticum* +, *Lotus corniculatus* +, *Medicago lupulina* +, *Polygala comosa* +, *Silene vulgaris* +, *Verbascum chaixii* subsp. *austriacum* +, *Veronica chamaedrys* +, *Acer campestre* juv. r, *Agrimonia* sp. r, *Campanula rotundifolia* r, *Coeloglossum viride* r, *Fraxinus excelsior* juv. r, *Plantago lanceolata* r, *Prunus spinosa* juv. r, *Quercus robur* juv. r, *Ranunculus bulbosus* r, *Sanguisorba minor* r, *Taraxacum* sp. r, *Trifolium pratense* r. E₀: neanalyzováno.

Jana Janáková

***Cyclamen purpurascens* – brambořík nachový**

nová lokalita C1 druhu

Brambořík nachový je v jižní části Čech původní pouze v Moravském Podhůří Vysočiny, kam vyznívá jeho přirozené rozšíření z jižní Moravy. Ostatní jihočeské výskyty jsou druhotné a převážně záměrně založené. V jihočeské části Moravského Podhůří Vysočiny existují pouze dva záznamy, od Nového Hobzí a Janova, proto je také druh v regionu považován za kriticky ohrožený (Lepší in Lepší et al. 2013). Nově objevená lokalita navazuje na výše zmíněné výskyty, je pouze níže po proudu Moravské Dyje.

68. Moravské podhůří Vysočiny, Písečné (7058b): v doubravě na horní hraně strmého svahu nad Moravskou Dyjí ca 1,1 km jv. od zámku v obci, 48°57'16,4"N, 15°28'27,4"E (www.mapy.cz), 450 m n. m., 1 kvetoucí rostlina (not. M. Lepší 26. 8. 2015).

Martin Lepší

***Cyperus fuscus* – šáchor hnědý**

nový C3 druh pro fytochorion

Šáchor hnědý je v jižní části Čech hojný především na Blatensku, v Budějovické pánvi a v některých navazujících fytochorionech. V minulosti byl všeobecně vzácnější, avšak vlivem eutrofizace se nedávno více rozšířil, např. v Třeboňské pánvi. Výskyt v Kaňonu Malše je zřejmě velmi ojedinělý a náhodný, na jiném místě nádrže pozorován nebyl. Proti proudu řeky je udáván z Kaplice v Kaplickém mezihoří (Šumberová in Lepší et al. 2013).

370. Kaňon Malše, Chlum (u Svatého Jana nad Malší) (7152d): obnažené písčité dno na levém břehu vodní nádrže Římov ca 1,5 km zsz. od středu obce, 48°48'15,6"N, 14°29'47,4"E (GPS), 480 m n. m., jedna rostlina (leg. M. Lepší 21. 8. 2015 CB 83735).

Martin Lepší

***Dactylis polygama* – srha hajní**

nový D2 druh pro fytochorion a potvrzení výskytu ve fytochorionu

Srha hajní je velmi podobná běžně rozšířené srze říznačce, se kterou může být snadno zaměňována. Na rozdíl od říznačky, která je vázaná převážně na luční biotopy, roste v jižní části Čech v listnatých teplomilných a lužních lesích. Nejvíce údajů pochází ze severních částí sledovaného území, kam druh pravděpodobně vyznívá z oblastí hojnějšího výskytu ve středních Čechách. V ostatních jihočeských fytochorionech je vzácná a horským oblastem se vyhýbá; může být i zavlékána resp. vysévána. Oba výskyty na níže uvedených lokalitách působí přirozeným dojmem a dobře zapadají do kontextu okolní

lesní relativně teplomilné vegetace, proto se domnívám, že jde velmi pravděpodobně o přirozené výskyty. V Novohradském podhůří nebyl druh doposud nalezen a z Českokrumlovského Předšumaví existuje pouze několik nejistých údajů z okolí Vyšného u Českého Krumlova (Lepší et al. 2013). K potvrzení správné determinace byl u obou výskytů stanoven ploidní stupeň průtokovým cytometrem.

37l. Českokrumlovské Předšumaví, Vidov (7052d): lužní listnatý les v údolí Nedabylského potoka na jižním okraji obce, 48°55'26,5"N, 14°29'43,7"E (GPS), 400 m n. m., několik desítek rostlin (leg. M. Lepší 7. 9. 2015 CB 83772).

37p. Novohradské podhůří, Nedabyle (7053c): smrkový les v údolí Nedabylského potoka ca 1 km jz. od hasičské nádrže v centru obce, 48°55'23,7"N, 14°30'16,7"E (GPS), 430 m n. m., vzácně (leg. M. Lepší 7. 9. 2015 CB 83770).

Martin Lepší

***Dactylorhiza sambucina* – prstnatec bezový**

nové lokality a nový C1 druh pro fytochorion

Tato naše nejčasněji kvetoucí orchidej se v jižní části Čech v minulosti vyskytovala nejčastěji na podhorských loukách a pastvinách Šumavsko-novohradského podhůří. Především vlivem intenzifikace zemědělství v 70. a 80. letech minulého století většina známých lokalit zanikla. V současné době se druh v jižní části Čech většinou vyskytuje v málo početných populacích a jen na několika lokalitách. Recentní výskyt je znám ze Šumavy, konkrétně z Hornovltavské kotliny, Boubínsko-stožecké hornatiny a z Královského hvozdu (zde však chybí novější ověření), dále z Šumavsko-novohradského podhůří (z Horního Pootaví, Volyňského a Prachatického Předšumaví a Blanského lesa) a z Jihlavských vrchů (Půbal in Lepší et al. 2013). Na jaře roku 2015 byly objeveny nové lokality v Prachatickém Předšumaví a Boubínsko-stožecké hornatině. Obě lokality se v současné době nacházejí na perspektivních stanovištích s optimálně nastaveným zemědělským managementem.

Lokalita od Hluboké nad Vltavou spadá do poměrně rozlehlého fytogeografického okresu Písecko-hlubocký hřeben, kde nebyl druh doposud pozorován (Půbal in Lepší et al. 2013). Sám sběratel si však již přesné místo sběru nepamatuje, považuje však za pravděpodobné, že položku mohl pořídít v zámeckém parku u státního zámku Hluboká, kde sbíral nejvíce (podrobněji viz komentář u druhu *Orchis mascula*).

37h. Prachatické Předšumaví, Záblatí (7049a): Krejčovice, ca 270 m zjz. od kaple v osadě, druhově bohatá pastvina ve stráni, 48°58'43,6"N, 13°54'10,9"E (www.mapy.cz), 700 m n. m., 25 kvetoucích rostlin společně s *Botrychium matricariifolium* a *Orchis morio* subsp. *morio* (not. A. Vostrovská & D. Půbal 19. 5. 2015).

40a. Písecko-hlubocký hřeben, Hluboká nad Vltavou (6952b): Hluboká nad Vltavou (leg. F. Horník květen 1968 CB 83440).

88d. Boubínsko-stožecká hornatina, Kubova Hut' (6948d): Arnoštka, ca 330 m ssv. od železničního přejezdu nad osadou, horská nehojená louka mezi lesem a silnicí I. třídy, 49°00'13,6"N, 13°45'53,3"E (www.mapy.cz), 915 m n. m., jedna žlutě kvetoucí rostlina (not. D. Půbal 20. 5. 2015).

David Půbal & Martin Lepší

***Dipsacus laciniatus* – štětka laločnatá**

nový vzácný neofytní druh pro fytochorion

Štětka laločnatá byla jako nový druh pro jižní část Čech objevena v roce 2008 (Havránek in Lepší & Lepší 2009), v roce 2009 pak byla zaznamenána na dalších lokalitách (Lepší & Lepší 2010). Vyskytuje se na druhotných stanovištích a jedná se s největší pravděpodobností o důsledek opakovaného zavlékání.

37e. Volyňské Předšumaví, Nezamyslice (6748a): okraj koseného trávníku u hřbitova v Nezamyslicích, 50 m vých. od kostela, 49°15'50,9"N, 13°40'10,0"E (www.mapy.cz), 520 m n. m., tři rostliny (leg. M. Kotlínek & J. Těšitel 20. 8. 2015 CB).

Milan Kotlínek & Jakub Těšitel

***Dryopteris cambrensis* – kaprad' plevinatá**

nový C1 druh pro fytochorion

Kaprad' plevinatá je v celé České republice vzácným druhem s nedokonale známým rozšířením. V jižní části Čech je známo dohromady přibližně deset lokalit v horách a v navazujících podhůřích, přičemž na lokalitách se zpravidla vyskytuje pouze jediný trs. Ve fytochorionu Kaňon Malše nebyla doposud nalezena. V přilehlých fytochorionech Kaplické mezihorí a Novohradské podhůří existují pouze dvě lokality (Ekrt in Lepší et al. 2013).

37o. Kaňon Malše, Velešín (7152d): vlhké místo na lesní pasece ca 490 m jyv. od středu mostu přes vodní nádrž Římov mezi Velešínem a Svatým Janem nad Malší, 48°48'59,7"N, 14°29'03,7"E (GPS), 490 m n. m., jedna rostlina (leg. M. Lepší 30. 7. 2015 CB 83824, rev. L. Ekrt).

Martin Lepší

***Elatine triandra* – úpor trojmužný**

nový C3 druh pro tři fytochoriony

Úpor trojmužný je v současné době nejhojnějším zástupcem rodu v jižní části Čech s centrem rozšíření v rybníčních oblastech. V posledních letech byl opakovaně nalezen v oblastech, kde nebyl v minulosti znám. Může to být způsobeno jednak zvětšením zájmu o vodní rostliny v regionu, nebo také tím, že se druh šíří. Potenciální šíření úporu trojmužného se dáva do souvislosti především se zabahňováním rybníků a s eutrofizací dřívě oligotrofních nádrží. Hypertrofní prostředí však může vést i k vymizení druhu (Šumberová in Lepší et al. 2013).

37o. Kaňon Malše, Chlum (u Svatého Jana nad Malší) (7152d): obnažené písčité dno na levém břehu vodní nádrže Římov ca 1,5 km zsz. od středu obce, 48°48'15,6"N, 14°29'47,0"E (GPS), 480 m n. m., vzácně (leg. M. Lepší 21. 8. 2015 CB 83734, rev. K. Šumberová).

37q. Soběnovská vrchovina, Soběnov (7253c): obnažené bahnitě dno nedaleko ústí Černé do vodní nádrže Soběnov, 48°44'26,6"N, 14°33'26,4"E (GPS), 580 m n. m., vzácně (leg. M. Lepší 29. 7. 2015 CB 83751, rev. K. Šumberová).

40b. Purkarecký kaňon, Hluboká nad Vltavou (6952b): submersně nedaleko pravého břehu vodní nádrže Hněvkovice ca 3,4 km ssv. od zámku v obci, 49°04'46,2"N, 14°27'26,9"E (GPS), 390 m n. m., vzácně (leg. M. Lepší 6. 8. 2015 CB 83752, rev. K. Šumberová).

Martin Lepší

***Eleocharis ovata* – bahnička vejčitá**

nový C4 druh pro fytochorion

Centrum rozšíření bahničky vejčité v jižní části Čech leží v rybníčních oblastech. V ostatních územích se vyskytuje roztroušeně až vzácně, v oreofytiku chybí nebo je velmi vzácná. Absence záznamů o jejím výskytu v Kaňonu Malše svědčí o nedostatečném průzkumu tohoto fytochorionu (Koutecký in Lepší et al. 2013).

37o. Kaňon Malše, Velešín (7152d): obnažené dno na pravém břehu vodní nádrže Římov ca 500 m jyz. od středu mostu přes nádrž mezi Velešínem a Svatým Janem nad Malší, 48°48'57,6"N, 14°28'54,4"E (GPS), 470 m n. m., vzácně (leg. M. Lepší 30. 7. 2015 CB 83828).

Martin Lepší

***Epilobium obscurum* – vrbovka tmavá**

nový C3 druh pro dva fytochoriony

Tento ustupující druh vrbovky je udáván téměř ze všech jihočeských fytochorionů. Absence záznamů o jeho výskytu v níže uvedených podokresech (Douda in Lepší et al. 2013) svědčí především o jejich nedostatečném prozkoumání.

37o. Kaňon Malše, Velešín (7152d): vlhké místo na lesní pasece ca 490 m jyv. od středu mostu přes vodní nádrž Římov mezi Velešínem a Svatým Janem nad Malší, 48°48'59,7"N, 14°29'03,7"E (GPS), 490 m n. m., několik jedinců (leg. M. Lepší 30. 7. 2015 CB 83825).

37q. Soběnovská vrchovina, Soběnov (7253c): bahnitý vých. břeh vodní nádrže Soběnov, 48°44'32,8"N, 14°33'08,8"E (GPS), 590 m n. m., vzácně (leg. M. Lepší 29. 7. 2015 CB 83862).

Martin Lepší

***Epipactis purpurata* – krušík modrofialový**

nová lokalita C1 druhu

Krušík modrofialový roste v jižní části Čech pouze ve dvou oblastech, v Purkareckém kaňonu a v Mutenské oboře v Moravském podhůří Vysočiny. V Purkareckém kaňonu byl nalezen v roce 2001 na levém břehu Vltavy na třech nedaleko od sebe vzdálených místech poblíž Hluboké nad Vltavou (Lepší in Lepší et al. 2013). Nově objevené dvě mikrolokalitě (ca 0,5 km od sebe) leží na pravém břehu Vltavy přibližně proti výše zmíněným lokalitám. Přes sto převážně kvetoucích a mnohdy i mohutných jedinců rostlo na obou stranách silnice. Lze předpokládat, že celkový rozsah populace bude větší, neboť vhodných biotopů (zejména v Poněšické oboře) je v okolí mnoho. Celé území vyžaduje podrobnější průzkum.

40b. Purkarecký kaňon, Poněšice (u Hluboké nad Vltavou) (6952b): okraj silnice v podrostu smíšeného lesa (duby, lípy, habr a smrk) na pravém břehu Vltavy, ca 2 km jz. od středu osady, 49°05'20,9"N, 14°28'08,8"E (GPS), 390 m n. m., 14 plodných jedinců a 1 sterilní (leg. M. Lepší & P. Lepší 6. 8. 2014 CB 83989). – Poněšice (u Hluboké nad Vltavou) (6952b): okraj silnice v podrostu listnatého lesa (buk, lípy, habr) na pravém břehu Vltavy, ca 2,6 km jz. od středu osady, 49°04'59,9"N, 14°28'05,2"E (GPS), 400 m n. m., 43 ex. pod cestou a 44 ex. nad cestou (not. M. Lepší & P. Lepší 6. 8. 2014).

Petr Lepší & Martin Lepší

***Eranthis hyemalis* – talovín zimní**

nový adventivní druh pro jižní část Čech

Talovín zimní je běžně pěstovanou časně kvetoucí okrasnou rostlinou, která na území České republiky vzácně zplaňuje (Chrtková in Hejný & Slavík 1988). V jižní části Čech nebyl adventivní výskyt tohoto druhu doposud zaznamenán. Výskyt u Slaníku a Nedabyle pravděpodobně vznikl vyvezením rostlin s odpadem ze zahrad.

37e. Volyňské Předšumaví, Slaník (6749b): v křovinách při polní cestě na jv. svahu návrší Na Hájcích (kóta 442,2 m) sz. od obce, 49°16'11,5"N, 13°56'54,3"E (www.mapy.cz), 405 m n. m., desítky rostlin, společně s *Galanthus nivalis* (leg. R. Paulič 25. 3. 2010 CB 76281).

37p. Novohradské podhůří, Nedabyle (7053c): ruderální křoví v blízkosti navážky ca 500 m vsv. od požární nádrže v centru obce, 48°55'46,9"N, 14°31'21,3"E (www.mapy.cz), 495 m n. m., 7 kvetoucích jedinců ve dvou shlucích ca 7 m od sebe vzdálených (leg. M. Lepší 5. 3. 2015 CB 84169).

Martin Lepší & Radim Paulič

***Euphrasia stricta* – světlík tuhý**

nový C4 druh pro fytochorion

Tento silně ustupující druh oligotrofních rozvolněných trávníků se pravděpodobně doposud vyskytuje ve všech jihočeských fytochorionech. Záznamy chybí pouze z pěti malých fytochorionů: z Křemžských hadců, Vyšebrodská, Kaňonu Malše, Lhotického permu a Javorníka (Štech in Lepší et al. 2013, Lepší & Lepší 2015).

37o. Kaňon Malše, Chlum (u Svatého Jana nad Malší) (7152d): na lesní cestě ca 1,6 km zsz. od středu obce, 48°48'09,9"N, 14°29'34,9"E (GPS), 520 m n. m., desítky rostlin (leg. M. Lepší 21. 8. 2015 CB 83753, rev. M. Štech).

Martin Lepší

***Galeopsis pernhofferi* – konopice Pernhofferova**

nový D2 druh pro fytochorion

Vzhledem k tomu, že konopice Pernhofferova nebyla dlouhou dobu rozlišována, není její rozšíření dobře známé. V jižní části Čech je udávána z mnoha šumavských fytochorionů, vzácně z Šumavsko-novohradského podhůří, Třeboňska, Písecko-hlubockého hřebene, Středního Povltaví, Táborsko-vlašimské pahorkatiny a Českomoravské vrchoviny (Ekrt in Lepší et al. 2013). Absence údajů z Purkareckého kaňonu svědčí spíše o nedostatečném průzkumu než o vzácnosti druhu.

40b. Purkarecký kaňon, Hluboká nad Vltavou (6952b): paseka na svahu nad pravým břehem vodní nádrže Hněvkovice ca 3,3 km ssv. od zámku v obci, 49°04'42,4"N, 14°27'26,5"E (GPS), 400 m n. m., roztroušeně (leg. M. Lepší 6. 8. 2015 CB 83808).

Martin Lepší

***Geranium macrorrhizum* – kakost oddenkatý**

nový neofytní druh pro jižní část Čech

Tento jihoevropský kakost se u nás běžně pěstuje pro okrasu a ojedinele zplaňuje (Slavík 1997). V jižní části Čech nebylo jeho zplanění doposud pozorováno. Druh je v posledních letech na Strakonicku velmi často pěstován v zahradách, návěsní okrasné zeleni, městských parcích apod. Na dvě první lokality byl patrně zavlečen s rostlinným odpadem ze zahrad. Na lokalitu v Kaplickém mezihoří mohl být zavlečen z nedaleké osady Děkanské Skaliny, kde se hojně pěstuje.

37e. Volyňské Předšumaví, Svaryšov (u Radošovic) (6749d): ruderalizované křoviny při polní cestě záp. od osady, 49°12'44,1"N, 13°55'18,3"E (www.mapy.cz), 450 m n. m., dosti hojně (not. R. Paulič 28. 7. 2012).

37f. Strakonické vápence, Radomyšl (6649d): na hrázi malého rybníčka na záp. úpatí návrší „Skalka“ (kóta 456,4 m) u dvora Kaletice jz. od obce, 49°18'37,0"N, 13°54'59,1"E (www.mapy.cz), 430 m n. m., několik exemplářů (leg. R. Paulič 13. 6. 2013, herb. Paulič).

37n. Kaplické mezihoří, Děkanské Skaliny (u Benešova nad Černou) (7253c): podél potoka ca 600 m jz. od středu obce, 48°44'32,7"N, 14°33'34,7"E (www.mapy.cz), 595 m n. m., několik jedinců (leg. M. Lepší 27. 5. 2015 CB 84170).

Martin Lepší & Radim Paulič

***Hieracium obscuratum* – jestřábník potemnělý** (obr. 1–2)

nový C1 druh pro fytochorion

Tento převážně alpský druh byl v České republice dosud spolehlivě zaznamenán pouze na jediné lokalitě v jižní části Čech. V roce 2002 ho u Modravý sbíral F. Schuhwerk a nález byl publikován jako *H. haematopodum* Zahn (Procházka in Hadinec et al. 2003). Historické údaje z Krkonoš jsou nejisté, zároveň se v Krkonoších vyskytuje velmi podobný *H. erythropodum* Uechtr., jenž Zahn přiřadil jako poddruh k *H. lachenalii* (*H. lachenalii* subsp. *erythropodum* (Uechtr.) Zahn). Vztah mezi oběma taxony je nejasný a vyžaduje další studium. V roce 2015 pak byla nalezena nová lokalita *H. obscuratum* v okolí pramenu Řezné u Železné Rudy, kde se vyskytuje společně s *H. murorum* a *H. lachenalii*.

Jestřábník potemnělý je poměrně obtížně rozpoznatelný taxon, zvláště odlišen od *H. lachenalii* je komplikované. Hlavním znakem pro odlišení je tvar listu – lodyžní listy by měly mít široce křídlatý a alespoň mírně objímavý řapík. Během revize položky, při které byl sběr porovnán s položkami obou rodičovských druhů (*H. lachenalii* a *H. umbrosum*) se jako vhodný pomocný znak jevil i tvar žilnatiny na spodní straně listu – ta svým uspořádáním odpovídá druhu *H. umbrosum* a je poměrně odlišná od *H. lachenalii* (viz obr. 2). Lze předpokládat, že se druh na Šumavě vyskytuje na více místech, a to jak na rakouské straně, kde byl již zaznamenán (Procházka in Hadinec et al. 2003), tak na bavorské straně, odkud dosud není uváděn.

88a. Královský hvozd, Železná Ruda (6845b): několik populací v okolí cesty u pramenu Řezné, ca 2,3 km vsv. železniční stanice Špičák, 49°10'07,8"N, 13°15'07,9"E (www.mapy.cz),

Obr. 1 – Herbářová položka *Hieracium obscuratum* sbíraná u pramene Řežné nedaleko Železného Rudy.

Fig. 1 – Herbarium specimen of *Hieracium obscuratum*, near spring of Řežná brook near Železná Ruda town.

1050 m n. m., desítky rostlin ve směsných populacích spolu s *H. lachenalii* a *H. murorum* (leg. M. Kotlínek 7. 7. 2015 herb. Kotlínek, rev. J. Chrtek).

Milan Kotlínek & Jindřich Chrtek

***Isolepis setacea* – bezosetka štětínovitá**

nový C4 druh pro fytochorion

Údaje o výskytu bezosetky štětínovité v jižní části Čech chybí pouze v několika fytogeografických podkresech (Lučanová in Lepší et al. 2013). Důvodem je nedostatečný botanický průzkum.

37q. Soběnovská vrchovina, Pusté Skaliny (u Benešova nad Černou) (7253a): narušené místo ve vlhké louce sev. od osady, 48°45'22,4"N, 14°33'57,8"E (www.mapy.cz), 600 m n. m., vzácně (leg. M. Lepší & A. Jírová 27. 5. 2015 CB 84173).

Martin Lepší

***Lathraea squamaria* – podbílek šupinatý** (obr. 5 v barevné příloze 2)

nový C4 druh pro dva fytochoriony

Podbílek šupinatý je vzácným až roztroušeným druhem jihočeských lužních, popř. suťových lesů. V některých územích doposud chyběly o jeho výskytu údaje, jako je tomu například ve fytochorionech Vyšebrodsko a Chvalšinské Předšumaví (Boublík in Lepší et al. 2013).

37i. Chvalšinské Předšumaví, Lhenice (7050b): v porostech osik u Vadkovského potoka cca 2 km jv. od kostela v obci, 48°58'43,5"N, 14°09'43,7"E (www.mapy.cz), 540 m n. m. (not. & foto J. Souček 11. 4. 2015, rev. M. Lepší). – Třebanice (u Lhenic) (6950d), údolní luh v soutěsce potoka Melhutka, ca 1,3 km vsv. od obce (leg. S. Kučera & J. Kučerová 26. 4. 1975 CB 8071/1).

37m. Vyšebrodsko, Rožmitál na Šumavě (7352a): smíšené porosty na skalnatém a suťovitém pravobřežním svahu údolí Vltavy, ca 0,7 km jjv. zaniklé osady Hora (leg. S. Kučera 30. 4. 1974 CB 17932).

Martin Lepší

***Leersia oryzoides* – tajnička rýžovitá**

nový C4 druh pro dva fytochoriony

Tajnička rýžovitá je břehovým druhem, který se vyskytuje ve většině fytochorionů jihočeského mezofytika. Největší koncentrace výskytu leží v rybníčních oblastech (Lepší in Lepší et al. 2013). Dosavadní absence údajů v níže uvedených fytogeografických podkresech poukazuje na jejich neúplné prozkoumání.

37o. Kaňon Malše, Velešín (7152d): obnažené dno na pravém břehu vodní nádrže Římov ca 470 m již. od středu mostu přes nádrž mezi Velešínem a Svatým Janem nad Malší, 48°48'57,9"N, 14°28'56,9"E (GPS), 470 m n. m., vzácně (leg. M. Lepší 30. 7. 2015 CB 83831).

37q. Soběnovská vrchovina, Soběnov (7253c): záp. břeh vodní nádrže Soběnov, 48°44'32,1"N, 14°33'07,3"E (GPS), 580 m n. m., vzácně (leg. M. Lepší 29. 7. 2015 CB 83860).

Martin Lepší

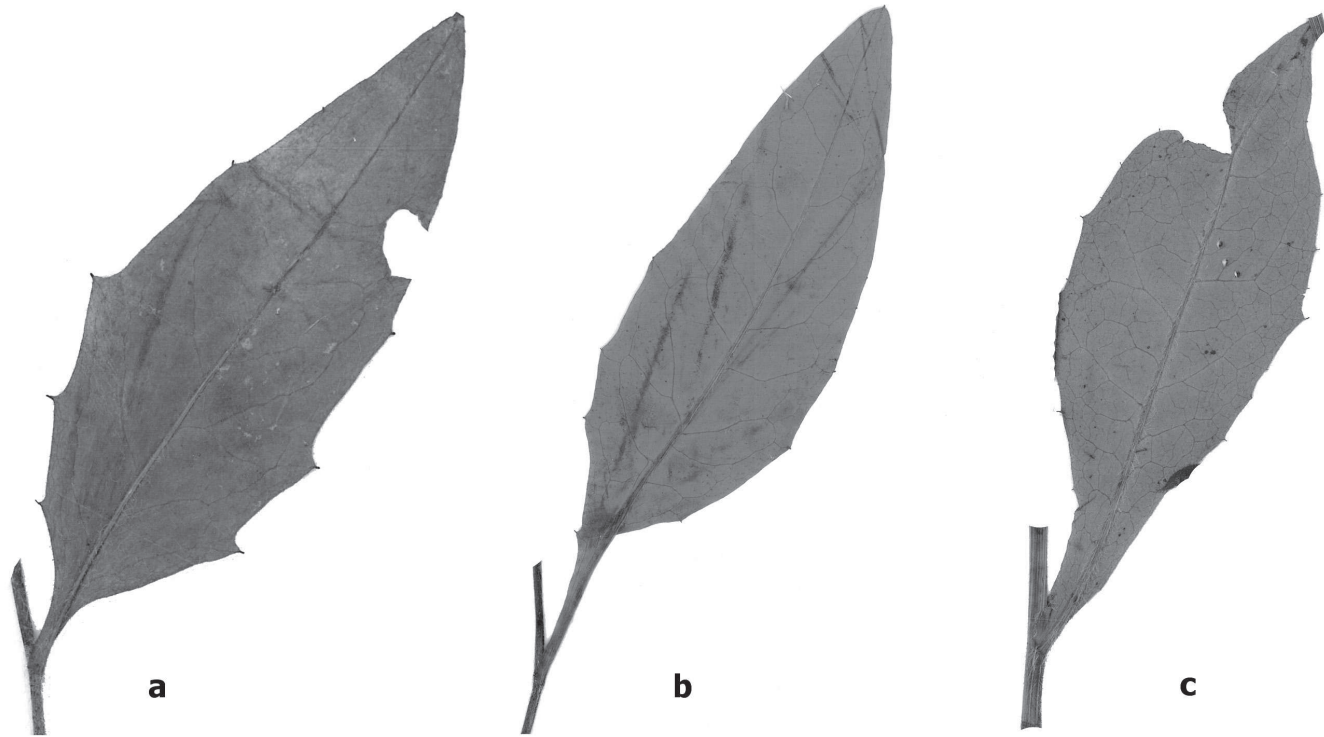
***Lepidium didymum* – vranožka podvojná**

nové lokality vzácného neofytického druhu

Vranožka podvojná je neofyt původem z Jižní Ameriky, který je na naše území vzácně a jen přechodně zavlekaný. V jižní části Čech je dosud uváděn jen z několika málo lokalit (Smejkal in Hejný & Slavík 1992, Chán et al. 2006, Lepší & Lepší 2010).

37k. Křemžské hadce, Mříč (u Křemže) (7051d): v kolejišti železniční stanice Křemže, 48°54'17"N, 14°19'55"E (www.mapy.cz), 510 m n. m., roztroušeně (leg. P. Lepší 12. 7. 2015 CB).

38. Budějovická pánev, Bavorovice (u Hluboké nad Vltavou) (6952d): pata zdi domu a dlažba ve dvoře hostince „Na statku“ v již. části obce, proti vyústění cyklostezky od Č. Budějovic, 49°01'21,9"N, 14°26'30,7"E (www.mapy.cz), 375 m n. m. (leg. P. Koutecký 12. 9. 2015 CBFS).

Obr. 2 – Spodní strana lodyžních listů *Hieracium obscuratum* a jeho rodičovských druhů. Uspořádání a vyniklost žilnatiny mohou pomoci při rozlišování tohoto druhu. Neplatí však spolehlivě ve všech případech. (a) *H. lachenalii* (okraj lesa u Střítěže, ČR), (b) *H. obscuratum* (pramen Řezné u Železné Rudy, ČR), (c) *H. umbrosum* (u chaty Refugio Casinei blíže Madonna di Campiglio, Itálie).

Fig. 2 – Stem leaves of *Hieracium obscuratum* and its parental species. The type of venation on lower side of leaves as a supplementary diagnostic character of the species. (a) *H. lachenalii* (edge of forest near Střítěž, CZ), (b) *H. obscuratum* (spring of Řezná brook near Železná Ruda, CZ), (c) *H. umbrosum* (Refugio Casinei chalet near Madonna di Campiglio, Italy).

39. Třeboňská pánev, Nová Ves (7053c): narušená plocha na záp. okraji obce, 48°55'23,2"N, 14°31'31,7"E (GPS), 450 m n. m., několik jedinců (leg. M. Lepší & A. Jírová 8. 6. 2014 CB 84039).

67. Českomoravská vrchovina, Nová Bystřice (6956d): v městském trávníku, 49°01'17,4"N, 15°06'07,0"E (GPS), 580 m n. m., několik jedinců (leg. M. Lepší & P. Lepší 17. 6. 2012 CB 82906).

Petr Koutecký

***Limosella aquatica* – blatěnka vodní**

nový C4 druh pro dva fytochoriony

Blatěnka vodní je druh vázaný na obnažená dna, který se vyskytuje na většině území jižní části Čech (Šumberová in Lepší et al. 2013). Roste na lokalitách, které jsou jen velmi málo dotčeny intenzifikací rybníčního hospodaření. Níže uvedené prvotní záznamy o výskytu v Kaňonu Malše a Soběnovské vrchovině poukazují na malou míru prozkoumání obou fytochorionů. Vzhledem k nízkému obsahu živin ve vodohospodářsky využívaných přehradách a zaklesávající vodní hladině v letním období jsou tam pro tento druh dlouhodobě vhodné podmínky.

37o. Kaňon Malše, Velešín (7152d): obnažené dno na pravém břehu vodní nádrže Římov ca 540 m jyz. od středu mostu přes nádrž mezi Velešínem a Svatým Janem nad Malší, 48°48'56,8"N, 14°28'51,9"E (GPS), 470 m n. m., vzácně (leg. M. Lepší 30. 7. 2015 CB 83827). – Velešín (7152d): 330 m ssv. od zříceniny hradu Velešín, levý břeh vodní nádrže Římov, obnažené písčité dno, 48°50'06,4"N, 14°28'49,4"E (www.mapy.cz), 465 m n. m., hojně (leg. J. Janáková 1. 11. 2015 CB).

37q. Soběnovská vrchovina, Soběnov (7253c): obnažené dno na již. břehu vodní nádrže Soběnov, 48°44'26,6"N, 14°33'26,4"E (GPS), 580 m n. m., roztroušeně (leg. M. Lepší 29. 7. 2015 CB 83856).

Martin Lepší & Jana Janáková

***Lobularia maritima* – tařicovka přímořská**

nové lokality vzácného neofytního druhu

Tařicovka přímořská je u nás běžně pěstovaná letnička, která příležitostně zplaňuje. O jejím adventivním výskytu existuje z jižní části Čech pouze jediný záznam z Humpolce (Smejkal in Hejný & Slavík 1992).

37e. Volyňské Předšumaví, Strakonice (6749a): spára chodníku v Žižkově ulici ve městě, 49°15'53,4"N, 13°54'15,2"E (www.mapy.cz), 415 m n. m., jeden polykormon (not. R. Paulič 20. 8. 2014).

37p. Novohradské podhůří, Velešín (7152d): při zdi panelového domu v ulici Nad Cihelnou, 48°49'27,0"N, 14°27'42,5"E (www.mapy.cz), 545 m n. m., několik polykormonů (not. J. Janáková 31. 8. 2015).

38. Budějovická pánev, České Budějovice (7052b): v trávníku podél chodníku v ulici U Lučního jezu, 48°57'55,8"N, 14°27'50,5"E (www.mapy.cz), 380 m n. m., dva jedinci (leg. M. Lepší 21. 9. 2015 CB 83894).

Martin Lepší

***Malaxis monophyllos* – měkčilka jednolistá**

ověření lokality C1 druhu

Současný výskyt *Malaxis monophyllos* v jižní části Čech je soustředěn jen na Šumavu a její podhůří, celkový počet známých lokalit je jen něco málo přes deset. Měkčilka jednolistá byla poprvé na území NPR Vyšenské kopce nalezena již v 80. letech 20. století při inventarizačním průzkumu rezervace (cf. Albrechtová et al. 1987), a do roku 1990 tam byla pravidelně pozorována. Po 25 letech bylo nalezeno na přibližně totožném místě 32 kvetoucích jedinců. Ve fytogeografickém podokrese Českokrumlovské Předšumaví se jedná o jedinou recentní lokalitu (Půbal in Lepší et al. 2013).

37l. Českokrumlovské Předšumaví, Český Krumlov (7151d): NPR Vyšenské kopce, okraj lesa navazující na travnatou mez ca 200 m sz. od vrcholu Městského vrchu, 48°49'29,1"N, 14°18'15,9"E (www.mapy.cz), 590 m n. m., 32 ex. (not. P. Lepší, J. Janáková & T. Rejnková 25. 6. 2015).

Petr Lepší

***Myosotis caespitosa* – pomněnka trsnatá**

nový C3 druh pro tři fytochoriony

Centrum rozšíření pomněnky trsnaté v jižní části Čech leží v rybníčních oblastech, v ostatních územích je vzácnější a v horách je vzácná nebo chybí (Koutecký in Lepší et al. 2013). Dosavadní absence údajů z níže uvedených fytochorionů naznačuje jejich nedostatečné prozkoumání, případně může být druh i přehlížen.

37o. Kaňon Malše, Chlum (u Svatého Jana nad Malší) (7152d): obnažené písčité dno na levém břehu vodní nádrže Římov ca 1,5 km sz. od středu osady, 48°48'15,6"N, 14°29'47,0"E (GPS), 480 m n. m. (leg. M. Lepší 21. 8. 2015 CB 83736). – **Velešín** (7152d): obnažené dno na levém břehu vodní nádrže Římov ca 200 m sv. od středu mostu přes nádrž mezi Velešínem a Svatým Janem nad Malší, 48°49'19,3"N, 14°29'02,6"E (GPS), 470 m n. m., velmi vzácně (leg. M. Lepší 30. 7. 2015 CB 83820).

37q. Soběnovská vrchovina, Soběnov (7253c): obnažené dno na záp. břehu vodní nádrže Soběnov, 48°44'32,1"N, 14°33'07,4"E (GPS), 580 m n. m., roztroušeně (leg. M. Lepší 29. 7. 2015 CB 83858).

88g. Hornovltavská kotlina, Černá v Pošumaví (7250b): obnažené dno vodní nádrže Lipno nedaleko železniční zastávky Žlábek, 48°45'50,4"N, 14°06'04,7"E (GPS), 730 m n. m., roztroušeně (leg. M. Lepší 16. 9. 2015 CB 83766).

Martin Lepší

***Myosurus minimus* – myší ocásek nejmenší**

nový C3 druh pro fytochorion

Myší ocásek má centrum rozšíření v níže položených oblastech jihočeského regionu, horám se bez výjimky vyhýbá (Vydrová in Lepší et al. 2013). Existence a rozvoj obrovské populace čítající miliony jedinců v Purkareckém kaňonu umožnilo částečné vypuštění Hněvkovické údolní nádrže v jarních měsících roku 2015. Druh byl pozorován roztroušeně až hojně od Purkarce až po hráz.

40b. Purkarecký kaňon, Litoradlice (u Temelína) (6852b): obnažené dno vodní nádrže Hněvkovice ca 2,3 km vjv. od kostela v osadě, 49°10'15,3"N, 14°27'13,0"E (GPS), 370 m n. m., hojně (leg. M. Lepší 21. 4. 2015 CB 83833). – **Purkarec** (u Hluboké nad Vltavou) (6852d): obnažené dno vodní nádrže Hněvkovice ca 250 m sev. od kostela v obci, 49°07'53"N, 14°27'09"E (GPS), 370 m n. m., hojně (leg. M. Lepší 30. 7. 2015 CB 83834).

Martin Lepší

***Nymphoides peltata* – plavín štítnatý**

ověření lokality C1 druhu

Vzácný vodní druh, který má v rámci jižní části Čech nejvíce lokalit v Budějovické pánvi. Zde uvedená lokalita leží asi 2 km od nejbližší stabilní populace v rybníce Šnejdlík v komplexu Vrbenských rybníků u Českých Budějovic. Druh se na níže uvedené lokalitě ve Velkém Vávrovském rybníce objevil v letošním roce nově – nikdy nelze vyloučit úmyslné vysazení, ale pravděpodobněji byl zavlečený vodními ptáky nebo s násadou ryb, výskyt také koresponduje se zlepšenou kvalitou vody v roce 2015, která se projevila výskytem také několika dalších druhů, které zde v minulých letech podle mých pozorování nerostly (např. *Batrachium peltatum* a *B. trichophyllum*). Pro úplnost je nutno uvést, že druh z Vávrovského rybníka uváděl v minulosti Sýkora (1930), ovšem současný výskyt je téměř jistě novodobý a není pozůstatkem před 85 lety zaznamenané populace; místo sledují každoročně a nejméně v posledních 10 letech zde plavín nerostl.

38. Budějovická pánev, České Budějovice (7052b): Velký Vávrovský rybník, na sz. okraji města v jv. části rozšířené PR Vrbenké rybníky, asi 850 m sz. od křižovatky hlavních ulic Strakonická a Husova, u hráze rybníka, v její sev. části, 48°59'39,5"N, 14°26'21,7"E (www.mapy.cz), 385 m n. m., porost několika m², koncem září kvetoucí (1 květenství) (not. P. Koutecký 6. 9. a 20. 9. 2015).

Petr Koutecký

***Orchis mascula* – vstavač mužský** (obr. 3)

nový C1 druh pro fytochorion

Vstavač mužský je rostlinou mezofilních až oligotrofních trávníků, světlých lesů a křovin. V jižní části Čech byl vždy vzácným druhem s nahodilým výskytem. Nejčastěji byl zaznamenáván v Předšumaví a na Šumavě, ojediněle i jinde – v Břežnickém Podbrdsku a Jihlavských vrších. V současnosti je v jižní části Čech známo pouze 7 lokalit. Z Písecko-hlubockého hřebene, kam spadá níže uvedená lokalita od Hluboké, doposud chyběly záznamy (Janáková in Lepší et al. 2013). Tento nový údaj je založen na herbářovém dokladu, který pochází z vysokoškolského herbáře darovaného samotným sběratelem F. Horníkem Jihočeskému muzeu v roce 2015. Bohužel položka není blíže lokalizována, nicméně dle ústního sdělení nálezce všechny rostliny byly sbírány v zámeckém parku u státního zámku Hluboká, popř. vzácněji v blízkém okolí obce Hluboká, jak je ostatně u naprosté většiny položek darované kolekce uvedeno. Rovněž druhová skladba herbáře pěkně odpovídá flóře známé z okolí Hluboké nad Vltavou, proto lze doklad a jeho hrubou lokalizaci považovat za věrohodné. Přesné místo sběru vstavače mužského si však nálezce již nepamatuje. Vzhledem k tomu, že lesoparky byly oproti běžným produkčním loukám zpravidla ušetřeny nadměrného hnojení, není zcela nepravděpodobné, že se druh v zámeckém parku stále vyskytuje.

40a. Písecko-hlubocký hřeben, Hluboká nad Vltavou (6952b): Hluboká nad Vltavou (leg. F. Horník 1968 CB 83442).

Martin Lepší

***Ornithogalum nutans* – snědek nicí**

nový neofytní druh pro jižní část Čech

Snědek nicí je v České republice běžně pěstovaný druh v soukromých i městských zahradách a zámeckých parcích (Hrouda in Štěpánková 2010). V jižní části Čech byl jako zplanělý udáván z trávníku ovocné zahrady na jihozápadním okraji obce Řepice na Strakonicku (Chán in Hartl et al. 1957). Nicméně podle majitelů a místních pamětníků druh na lokalitě nezplaněl, ale byl pouze pěstován jako bylinný podrost v ovocném sadu spolu s dalšími druhy cibulovin (např. *Tulipa sylvestris*). Výskyt v Řepici byl naposledy ověřen v roce 2005, kdy tam kvetlo několik rostlin (not. R. Paulič, V. Žíla & V. Chán). Nová lokalita u Slaníku s vysokou pravděpodobností vznikla vyvezením cibulí druhu s odpadem ze zahrady.

37e. Volyněské Předšumaví, Slaník (6749b): kolem pařezů u polní cesty na jv. svahu návrší Na Hájcích (kóta 442,2 m) sz. od obce, 49°16'11,5"N, 13°56'54,3"E (www.mapy.cz), 405 m n. m., několik desítek rostlin (leg. R. Paulič 29. 4. 2005 CB).

Radim Paulič

***Orobanche minor* – zárafa menší** (obr. 6–7 v barevné příloze 2)

nová lokalita vzácného neofytní druhu

Zárafa menší patří k nepůvodním rostlinám České republiky. Je zavlečena s osivem jetele do polních kultur. Byla přechodně zavlečena do několika oblastí, stabilní populace jsou na Chrudimsku, Vysokomýtsku, v Ostravské pánvi a Podbeskydské pahorkatině. Roste v jetelových polích, někdy občasně přetrvává v úhorech po jetelištích a loukách, kam bývá přisíván jetel (Zázvorka in Slavík 2000). V jižní části Čech byl tento druh poprvé nalezen

Obr. 3 – Herbářová položka *Orchis mascula* sbíraná F. Horníkem u Hluboké nad Vltavou.

Fig. 3 – Herbarium specimen of *Orchis mascula* collected by F. Horník near Hluboká nad Vltavou town.

u Jindřichova Hradce v jeteli u remízku za Lišným dvorem (leg. F. Hrobař 22. 7. 1938 PRC; Hendrych 1987, Zázvorka in Slavík 2000). Na lokalitu u Hejné byl zavlečen patrně s infikovaným osivem při zatravňování pole.

37b. Sušicko-horažďovickévápence, Hejná(6748a):zatravněnépole(jetelo-travnísměska) při vých. úpatí lesa na Pučance 0,6 km již. od středu obce, vápenec, 49°17'01,8"N, 13°40'20,6"E (www.mapy.cz), 530 m n. m., asi 25 rostlin (leg. R. Paulič & M. Kotlínek 26. 6. 2015 CB).

Radim Paulič & Milan Kotlínek

***Parnassia palustris* – tolije bahenní**

nové lokality C1 druhu

Tolije bahenní, dříve hojně rozšířený druh na téměř celém území jižní části Čech, se dnes díky velkoplošným melioracím v 2. polovině 20. století stala kriticky ohroženou rostlinou. V současné době se na území jižní části Čech vyskytuje pouze na několika desítkách lokalit. Údaje o jejím recentním výskytu v Prachatickém Předšumaví, kde byla nalezena nová níže uvedená lokalita, jsou sporé (cf. Albrecht 2003, Grulich in Lepší et al. 2013). Některé podrobnosti k tomuto nalezišti jsou uvedeny níže v příspěvku o druhu *Triglochin palustris*. Nález u Nových Hutí doplňuje aktuální rozšíření druhu na východním okraji Šumavských plání. Lokalita je potenciálně ohrožena budoucí zástavbou, neboť se nachází v bezprostředním okolí zastavitelných ploch obce.

37h. Prachatické Předšumaví, Křišťanovice (u Prachatic) (7049b): ca 350 m jz. od kapličky ve středu obce, druhově bohatá rašelinná louka, 48°57'46,1"N, 13°56'34,8"E (www.mapy.cz), 785 m n. m., několik jedinců (not. T. Koutecký 6. 8. 2010 a D. Půbal 29. 7. 2011).

88b. Šumavské pláně, Nové Hutě (6947d): ca 180 m jv. od kostelíka v obci, nekosený podmáčený okraj louky, 49°02'14,9"N, 13°38'52,3"E (www.mapy.cz), 1010 m n. m., 11 kvetoucích jedinců spolu s *Carex pulicaris* (not. D. Půbal 11. 8. 2011).

David Půbal

***Persicaria mitis* – rdesno řídkokvěté**

nový D2 druh pro fytochorion

Výskyt rdesna řídkokvětého na území jižní části Čech byl doposud založen pouze na nedoložených údajích, neboť v botanické sbírce Jihočeského muzea nebyl nalezen jediný herbářový doklad jihočeské provenience. Nález druhu v Purkareckém kaňonu do jisté míry podporuje věrohodnost záznamů citovaných v Červené knize (Lepší in Lepší et al. 2013).

40b. Purkarecký kaňon, Purkarec (u Hluboké nad Vltavou) (6852d): bahnitý levý břeh vodní nádrže Hněvkovice ca 0,1 km sev. od kostela v osadě, 49°07'48,1"N, 14°27'10,1"E (GPS), 380 m n. m., vzácně (leg. M. Lepší 6. 8. 2015 CB 83773, rev. K. Šumberová). – Hluboká nad Vltavou (6952b): na mělčině blízko pravého břehu vodní nádrže Hněvkovice ca 2,8 km ssv. od zámku v obci, 49°04'27,8"N, 14°27'15,7"E (GPS), 390 m n. m., roztroušeně (leg. M. Lepší 6. 8. 2015 CB 83774, rev. K. Šumberová).

Martin Lepší

***Peucedanum carvifolia* – smldník kmínolistý (obr. 4)**

nový adventivní druh pro jižní část Čech a oprava Červené knihy

Smldník kmínolistý je druh rozšířený v jižní a střední Evropě, na východ zasahuje do jižního a středního Ruska. V České republice je jeho původní výskyt znám pouze v Bílých Karpatech u osady Nivnice. Bělokarpatská lokalita je vysunutá výrazně na sever mimo souvislý areál, nejbližší další původní lokality jsou až v jižní části Malých Karpat na Slovensku (Dostál 1989, Grulich in Slavík 1997). Adventivně byl druh zaznamenán v 1. polovině 19. století u Hluboše nedaleko Příbrami. Další lokality nejsou z území České republiky známe (Grulich in Slavík 1997). Smldník

Obr. 4 – Herbářová položka *Peucedanum carvifolia* sbíraná R. Kurkou v Českých Budějovic.

Fig. 4 – Herbarium specimen of *Peucedanum carvifolia* collected by R. Kurka near České Budějovice town.

kmínolistý osidluje výslunné nebo polostinné křovinaté stráně, lesní lemy, křoviny, lesostepi nebo suché louky a pastviny. Roste na živiny bohatých, hlinitých i kamenitých půdách (Dostál 1989, Grulich in Slavík 1997).

V jižní části Čech byl smlodník kmínolistý nalezen u Českých Budějovic (dnes se jedná o prostor mezi Husovou kolonií a Okružní silnicí) v roce 1974 při exkurzi Jihočeské pobočky ČBS (cf. Chán 1999). Nalezené rostliny byly již nálezci a následně pak zpracovateli souborných botanických prací považovány za druh *Silaum silaus* (Kříša in Slavík 1997, Chán 1999) a tento omyl se nepodařilo odhalit ani při zpracování Červené knihy (Lepší in Lepší et al. 2013). Teprve při revizi čeledi *Apiaceae* v herbáři Jihočeského muzea v Českých Budějovicích M. Markem byly položky správně determinovány.

Způsob zavlečení smlodníku kmínolistého lze nyní jen těžko zjistit, chybějí informace o početnosti druhu na lokalitě a i bližším charakteru lokality. Pouze ze schedy R. Kurky je zřejmé, že lokalita ležela poblíž zahrádkářské kolonie, což může naznačovat zplnění druhu. Druh se však nepěstuje, proto je i tato varianta málo pravděpodobná. Druh se nepodařilo v 90. letech 20. století (cf. Chán 1999) a ani v roce 2014 na lokalitě znovu potvrdit a je proto velmi pravděpodobné, že vymizel.

38. Budějovická pánev, České Budějovice (7052b): louka u rybníka u letiště (u zahrádkář. kolonie) (leg. R. Kurka 17. 8. 1974 CB 45632). – České Budějovice: pobřežní porost na břehu strouhy vlhké louky na ssv. okraji města (leg. R. Slaba 17. 8. 1974 CB 9588). – České Budějovice: Č. B. – mokrá louka ssv. od Husovy kolonie (leg. J. Gazda 1974 CB 82285).

Milan Marek, Petr Lepší & Martin Lepší

***Pilosella bauhini* – chlupáček Bauhinův**

dvě nové lokality C1 druhu

Chlupáček Bauhinův je teplomilný druh, jež se v jižní části Čech vyskytuje jen velmi vzácně. V Červené knize květeny jižní části Čech jsou uváděny jako jediné stabilní populace v okolí Českého Krumlova, ostatní lokality jsou považovány pouze za přechodné. Ze Sušicko-horažďovických vápenců pak existuje pouze jediný záznam z okolí Práchně (cf. Chrtek in Lepší et al. 2013). V roce 2015 byly v oblasti Sušicko-horažďovických vápenců nalezeny dvě nové lokality. Obě nově nalezené populace jsou poměrně početné (desítky až stovky rostlin) a obě se vyskytují na přírodních stanovištích a lze je považovat za stabilní. Z morfologického hlediska se jedná o „typické“ jihočeské rostliny, jež se vyznačují četnými hvězdotvými chlupy na spodní straně listu, naznačující hybridizaci v dávné minulosti.

37b. Sušicko-horažďovické vápence, Rabí (6747b): zbytky suchých trávníků na skalkách a vrcholu Líšně zarůstající křovinami, ca 750 m záp. hradu Rabí, 49°16'48,9"N, 13°36'28,7"E (www.mapy.cz), 555 m n. m., desítky rostlin, velká část sterilní (leg. M. Kotlínek 18. 6. 2015 herb. Kotlínek, rev. J. Chrtek). – Rabí (6747b): suché trávníky při okraji lesa na jv. úpatí Čepičné, ca 400 m sz. od kapličky v Čepicích, 49°16'16,2"N, 13°35'27,9"E (www.mapy.cz), 480 m n. m., stovky rostlin vytvářející ca 30 m dlouhý pás (not. M. Kotlínek 23. 7. 2015).

Milan Kotlínek & Jindřich Chrtek

***Pilosella glomerata* × *Pilosella bauhini* (obr. 5)**

nový hybrid pro Českou republiku

Tato kombinace rodičovských druhů nebyla dosud v České republice uváděna. Jedná se o rostliny morfologicky velmi podobné *P. densiflora* (*P. cymosa* × *P. bauhini*); taktó byl i prvním z autorů určen, od něhož ho však odlišuje tmavší zbarvení zákrovních listenů. Lze předpokládat, že rozšíření této hybridní kombinace je větší a dosud byla přehlížena. Vzhledem k charakteru lokality (okraj pískovny sloužící jako příležitostné parkoviště) se dá předpokládat zavlečení na další vhodná stanoviště v okolí.

Obr. 5 – Herbářová položka *Pilosella glomerata* × *Pilosella bauhini* sbíraná na okraji PP Pískovna u Dračice u Rapšachu v Třeboňské pánvi.

Fig. 5 – Herbarium specimen of *Pilosella glomerata* × *Pilosella bauhini* collected on edge of Pískovna u Dračice Nature Monument near Rapšach in Třeboňská pánev basin.

39. Třeboňská pánev, Rapšach (7155b): při cestě na již. okraji PP Pískovna u Dračice, ca 1,4 km sev. od kostela v Rapšachu, 48°53'27,7"N, 14°55'59,2"E (www.mapy.cz), 470 m n. m., desítky až stovky rostlin na ploše 20 m² (leg. M. Kotlínek 23. 5. 2015 herb. Kotlínek, det. J. Chrtek).

Milan Kotlínek & Jindřich Chrtek

***Pilosella piloselloides* subsp. *praealta* – chlupáček úzkolistý vysoký**

nová lokalita C1 druhu

Chlupáček úzkolistý je teplomilný druh suchých trávníků a kamenitých strání, jenž se v jižní části Čech vyskytuje jen velmi vzácně. Na Třeboňsku byl druh zaznamenán pouze jednou, a to v okolí Veselí nad Lužnicí (Chrtek in Lepší et al. 2013). V roce 2015 bylo během jarní botanické exkurze nalezeno několik rostlin tohoto druhu na okraji lesní cesty poblíž Širokého blata. Vzhledem k charakteru nálezu se jedná pravděpodobně pouze o přechodný výskyt.

39. Třeboňská pánev, Staňkov (7055d): na okraji lesní cesty vedoucí od rybníku Svobodný k Širokému blatu, ca 4,7 km jv. od kostela v Chlumu u Třeboně, 48°55'39,3"N, 14°58'07,0"E (www.mapy.cz), 500 m n. m., ca 10 rostlin, většina sterilní (leg. M. Kotlínek 23. 5. 2015 herb. Kotlínek, rev. J. Chrtek).

Milan Kotlínek & Jindřich Chrtek

***Pseudorchis albida* – běloprstka bělavá**

nové lokality C1 druhu

Běloprstka bělavá patří mezi typické zástupce horských a alpinských nelesních společenstev. V jižní části Čech v současné době roste pouze na Šumavě. Je velmi vzácná v Královském hvozdu a Boubínsko-stožecké hornatině, častější je jen na Šumavských pláních (Půbal in Lepší et al. 2013). Nové nálezy doplňují znalosti o recentním rozšíření druhu na východním okraji Šumavských plání.

88b. Šumavské pláně, Stachy (6947b): Zadov, ca 280 m jz. od parkoviště pod sjezdovkou „Kobyła“, smilkový trávník na okraji sjezdovky, 49°03'54,3"N, 13°37'41,7"E (www.mapy.cz), 1000 m n. m., tři rostliny (not. Z. Mašková 24. 6. 2011). – Stachy (6947b): Churáňov, ca 180 m sv. od vrcholu Churáňovského vrchu, smilkový trávník při okraji cesty k hydrometeorologické stanici, 49°04'09,7"N, 13°36'59,4"E (www.mapy.cz), 1105 m n. m., jedna vitální rostlina (not. a foto R. Szpuk 14. 6. 2012). – Nové Hutě (6948c): ca 2,3 km vsv. od kostelíka v osadě, rozvolněná rašelinná smrčina v PR Najmanka, 49°02'52,7"N, 13°40'32,6"E (www.mapy.cz), 1005 m n. m., jedna živořící rostlina (not. Z. Mašková 30. 6. 2015).

David Půbal

***Pyrus pyraeaster* – hrušeň polnička**

nový D2 druh pro tři fytochoriony

Hrušeň polnička je v jižní části Čech s jistotou známa pouze z několika fytochorionů: Českokrumlovského Předšumaví, Jihočeských pánví, Českomoravské vrchoviny, Tábořsko-vlašimské pahorkatiny a Středního Povltaví. Některé údaje z dalších jihočeských oblastí nebyly s ohledem na obtížnou determinaci a častou záměnu s *Pyrus communis* a jejích hybridů s *Pyrus pyraeaster* akceptovány (Lepší in Lepší et al. 2013).

37k. Křemžské hadce, Holubov (7151b): přírodní rezervace Bořinka ca 1,2 km zsz. od budovy železniční stanice v obci, 48°53'42,5"N, 14°18'30,9"E (GPS), 500 m n. m., okraj břehového porostu, asi 4 m vysoký ex., několik jedinců (leg. P. Lepší 10. 9. 2015 CB).

37o. Kaňon Malše, Velešín (7152d): řídký les na svahu nad pravým břehem vodní nádrže Římov ca 460 m jjv. od středu mostu přes nádrž mezi Velešínem a Svatým Janem nad Malší, 48°48'57,7"N, 14°29'00,4"E (GPS), 460 m n. m., několik mladých stromků (leg. M. Lepší 30. 7. 2015 CB 83810).

68. Moravské podhůří Vysočiny, Písečné (7058b): v porostu *Prunus spinosa* na strmém svahu nad Moravskou Dyjí ca 1,1 km jv. od zámku v obci, 48°57'26,2"N, 15°28'23,4"E (GPS), 450 m n. m., 1 strom ca 4 m vysoký (leg. M. Lepší & P. Lepší 26. 8. 2015 CB 83731).

Martin Lepší & Petr Lepší

***Ranunculus platanifolius* – pryskyřník platanolistý**

nový C4 druh pro fytochorion

Tento horský druh pryskyřníku nebyl doposud v Soběnovské vrchovině nalezen (Lepší in Lepší et al. 2013), což může poukazovat na nedostatečný průzkum tohoto území, nebo druh mohl být na objevenou lokalitu novodobě splaven z přilehlých Novohradských hor, kde se vyskytuje roztroušeně podél větších potoků.

37q. Soběnovská vrchovina, Soběnov (7253c): les v nivě Černé ca 160 m jv. od mlýna U Dubu, 48°44'53,8"N, 14°33'19,6"E (www.mapy.cz), 565 m n. m., jeden statný exemplář (leg. M. Lepší, A. Jírová & P. Koutecký 27. 5. 2015 CB 84171).

Martin Lepší

***Rosa sherardii* – růže Sherardova**

nový C2 druh pro fytochorion

Růže Sherardova je v jižní části Čech velmi vzácný a zřejmě i přehlížený druh známý jen z pěti fytochorionů (Lepší in Lepší et al. 2013). Výskyt na nově objevené lokalitě není příliš perspektivní, neboť jediný nevelký keř této růže roste na okraji boro-dubového mlází invadovaného akátem a bez vyřezání okolních dřevin brzy vymizí.

37k. Křemžské hadce, Holubov (7151b): podél cesty ca 210 m sz. od budovy železniční stanice v obci (poblíž poslední zahrady), 48°53'38,7"N, 14°19'19,2"E (GPS), 500 m n. m., mlazina dubu, borovice a akátu, 1 ex. asi 1 m vysoký (leg. P. Lepší 12. 6. 2015 CB).

Petr Lepší

***Rumex hydrolapathum* – šťovík koňský**

nová lokalita, nový C1 druh pro fytochorion a upřesnění Červené knihy C1 druhu

Dosud jediný doložený údaj o výskytu šťovíku koňského v jižní části Čech se nachází v rybníku Mnich u Netolic v Budějovické pánvi (Lepší in Lepší et al. 2013). V roce 2012 byl druh objeven v litorální vegetaci rybníka Jakub u Vidova. Vzhledem k tomu, že rybník Jakub byl vybudován až po roce 2002, nelze vyloučit, že druh byl na lokalitu zavlečen v souvislosti s výstavbou rybníka. Z území jižní části Čech byl dále šťovík koňský v poslední době doložen z několika míst v nivě Moravské Dyje, kde prakticky kopíruje hranici fytochorionu Moravské podhůří Vysočiny od obce Písečné na jihu až téměř po Dačice na severu (viz níže uvedené lokality). Ve všech případech se jedná o nepočetné populace v nivních loukách nebo mokřadech po obvodu slepého říčního ramene. Z regionálně floristického pohledu představuje šťovík koňský jeden z typických prvků teplé jižní Moravy a Podunají, který vystupuje údolím Moravské Dyje do jižní části Českomoravské vrchoviny. Hraniční (nejsevernější) známou lokalitou druhu ležící již ve fytochorionu Českomoravská vrchovina jsou mokřady ve výtopě Černíčského rybníka (PP Černíč), kde se nachází velmi bohatá populace (Chán et al. 2005). Zatímco Černíčský rybník leží těsně za hranicí jižní části Čech, nedaleká lokalita hojného výskytu druhu po obvodu Ostrovního rybníka (Hofhanzlová in Chán et al. 2005, opětovně not. E. Ekrťová 2012) je již v katastru města Dačice a nebyla zařazena do zpracování Červené knihy (Lepší in Lepší et al. 2013). Publikovaný údaj šťovíku koňského z okraje vodní nádrže Nová Říše u Výstrčenovic (Ekrť in Chán et al. 2005) je mylný, jedná se zřejmě o abnormálně narostlý *R. maritimus* (CB 74440, rev. M. Lepší).

38. Budějovická pánev, Vidov (7052d): vysokobylinná pobřežní vegetace na břehu rybníka Jakub na již. okraji obce, 48°55'21,1"N, 14°29'41,4"E (GPS), 400 m n. m., ca 20 jedinců (leg. L. Ekrť 19. 11. 2012 CB 101760; leg. M. Lepší 12. 8. 2015 CB 83812).

68. Moravské podhůří Vysočiny, Dačice (6958b): Hradištko, mokřina v nivě Moravské Dyje ca 960 m sz. od centra obce Hradištko, 49°03'55,0"N, 15°25'44,4"E (GPS), 455 m n. m. (leg. E. Ekrťová & L. Ekrť 21. 6. 2009 CB 74441, rev. M. Lepší). – Vnorovice (u Starého Hobzí) (6958d): roztroušeně ve slepém rameni Moravské Dyje ca 1,7 km jz. od kaple v obci, 49°01'17,1"N, 15°26'08,6"E (GPS), 460 m n. m. (leg. L. Ekrť & E. Ekrťová 16. 5. 2011 CB 101762, rev. M. Lepší). – Písečné (7058b): aluviální louka při břehu Moravské Dyje ca 1,3 km jv. od zámku v obci, 48°57'14"N, 15°28'18"E (GPS), 440 m n. m. (leg. E. Ekrťová & L. Ekrť 1. 8. 2012 CB 101761, rev. M. Lepší).

Ester Ekrťová & Libor Ekrť

***Sagittaria sagittifolia* – šípatka střelolistá**

nový C4 druh pro fytochorion

Nejvíce lokalit šípatky střelolisté lze v jižní části Čech nalézt v oblastech s větším množstvím rybníků. Směrem do vyšších poloh lokalit ubývá a v horských oblastech je vzácná nebo chybí (Koutecký in Lepší et al. 2013). Nově nalezená lokalita v Kaňonu Malše bude spíše ojedinělá, druh nebyl na jiném místě v nádrži pozorován.

37o. Kaňon Malše, Velešín (7152d): obnažené dno na levém břehu vodní nádrže Římov ca 200 m sv. od středu mostu přes nádrž mezi Velešínem a Svatým Janem nad Malší, 48°49'19,2"N, 14°29'03,2"E (GPS), 460 m n. m., několik jedinců (leg. M. Lepší 30. 7. 2015 CB 83821).

Martin Lepší

***Salix repens* – vrba plazivá**

nový C1 druh pro fytochorion

Vrba plazivá je kriticky ohroženým druhem jihočeské flóry. V současné době je známa z Českomoravské vrchoviny, Jihlavských vrchu a ze Šumavy (Lepší et al. 2013). Na Šumavě byl druh objeven až v roce 2006 v okolí bývalé obce Zhůří nedaleko Nové Hůrky na Šumavských pláních (Čepa & Hofhanzlová in Ekrť & Půbal 2008). Další dvě malé populace byly zjištěny v roce 2012 u nedaleké osady Keply (Koptík in Lepší & Lepší 2013).

88g. Hornovltavská kotlina, Volary (7049c): ca 430 m již. od křížení Jedlového potoka se silnicí č. 39 v osadě Stögrova Hut', degradující vlhká pcháčková louka, 48°54'26,7"N, 13°51'14,7"E (GPS), 760 m n. m., čtyři polykormony (leg. R. Roučková 13. 7. 2015 CB).

Romana Roučková

***Scirpus radicans* – skřípina kořenující**

nový C3 druh pro tři fytochoriony

Tato pobřežní rostlina jihočeských rybníčních oblastí je ohrožena intenzivním rybářským hospodařením. Absence údajů z níže uvedených fytochorionů souvisí s nedostatečným průzkumem a zároveň s tím, že bývá často přehlížena (Boublík et al. in Lepší et al. 2013).

37o. Kaňon Malše, Velešín (7152d): bylinné porosty na pravém břehu vodní nádrže Římov ca 500 m jjz. od středu mostu přes nádrž mezi Velešínem a Svatým Janem nad Malší, 48°48'57,6"N, 14°28'54,3"E (GPS), 470 m n. m., roztroušeně (leg. M. Lepší 30. 7. 2015 CB 83829).

37q. Soběnovská vrchovina, Soběnov (7253c): obnažené dno na záp. břehu vodní nádrže Soběnov, 48°44'32,1"N, 14°33'07,4"E (GPS), 580 m n. m., vzácně (leg. M. Lepší 29. 7. 2015 CB 83859).

40b. Purkarecký kaňon, Hluboká nad Vltavou (6952b): bylinné porosty na pravém břehu vodní nádrže Hněvkovice ca 3,3 km ssv. od zámku v obci, 49°04'44,2"N, 14°27'24,4"E (GPS), 380 m n. m., vzácně (leg. M. Lepší 6. 8. 2015 CB 83778). – Purkarec (u Hluboké nad Vltavou) (6852d): bahnitý levý břeh vodní nádrže Hněvkovice ca 0,1 km sev. od kostela v osadě, 49°07'48,1"N, 14°27'10,1"E (GPS), 380 m n. m., jeden jedinec (leg. M. Lepší 6. 8. 2015 CB 83804).

Martin Lepší

***Silaum silaus* – koromáč olešníkovaný**

oprava a doplnění Červené knihy u A2 druhu

Koromáč olešníkovaný je v současnosti v jižní části Čech nezvěstným taxonem. O jeho výskytu jsou známy pouze tři údaje: od Blatné (Čelakovský 1873), Předního Poříčí (Chán & Štěpán 1964) a Českých Budějovic (Křísa in Slavík 1997, Chán 1999, Lepší et al. 2013). Záznam od Českých Budějovic je však mylný, založený na záměně s druhem *Peucedanum carvifolia* (podrobněji viz příspěvek k tomuto druhu). Novým potenciálním dokladem o výskytu druhu v jižní části Čech je níže uvedená herbářová položka sbíraná J. Vaněčkem v roce 1967 na úpatí vrchu Radvanka u Velkých Hydčic. Je s podivem, že lokalitu nálezce nikdy nepublikoval i přesto, že si významu nálezu musel být vědom, neboť položku sám správně determinoval. Tato skutečnost proto vnáší jistě pochybnosti o původu sběru a naznačuje možnost záměny sched nebo přepis při lokalizaci sběru. Údaj zasluhuje ověření na lokalitě.

37b. Sušicko-horažďovické vápence, Velké Hydčice (6748a): Horažďovicko, V. Hydčice, sz. úpatí Radvanky (leg. J. Vaněček 20. 7. 1967 CB 24418).

Milan Marek & Petr Lepší

***Tagetes tenuifolia* – aksamitník tenkolistý**

nový neofytní druh pro jižní část Čech

Aksamitník tenkolistý se často pěstuje pro okrasu, avšak údaje o jeho zplanění jsou ojedinělé. V České republice byl poprvé zplanělý nalezen až v roce 2009 v Nové Vsi u Bakova (Pyšek et al. 2012). Z území jižní části Čech však existuje herbářový doklad z nádraží Horažďovice sbíraný J. Vaněčkem 10. 8. 1968 (CB 25235). Z položky však není patrné, zda byla pořízena ze zplanělých rostlin nebo z kultury. Níže uvedený výskyt na lokalitě v Českých Budějovicích je tedy prvním jistým dokladem o zplanění druhu na území jižní části Čech. V roce 2015 nebyl výskyt druhu na lokalitě již znovu pozorován.

38. Budějovická pánev, České Budějovice (7052b): narušená plocha v městském trávníku nedaleko železniční zastávky České Budějovice – jižní zastávka, 48°57'33,9"N, 14°28'32,7"E (www.mapy.cz), 380 m n. m., ca 30 jedinců (leg. M. Lepší 23. 10. 2014 CB 84185).

Martin Lepší

***Triglochin palustris* – bařička bahenní**

nové lokality C1 druhu a doplnění Červené knihy

Příspěvek navazuje na předchozí výčet nově zjištěných lokalit publikovaných v tomto cyklu (cf. Grulich et al. in Lepší & Lepší 2010). V Boubínsko-stožecké hornatině, kde druh dosahuje svého celorepublikového výskového maxima, byl doposud znám pouze v okolí Lipky a Šeravy (cf. Moravec 1972, Kirschnerová & Rydlo 1995, Ekrť & Půbal 2009). Lokalita u Křišťanovic se nachází na pomezí Prachatického a Libínského Předšumaví.

Dále upozorňuji na opomenutý záznam bařičky bahenní v Červené knize (Koutecký in Lepší et al. 2013) a to konkrétně z výše položených luk v okolí Dobré Vody u Horní Stropnice („... Brünnel..., auf seinen hohen feuchten Wiesen...“; Pfund 1842). Jedná se o jediný známý údaj o výskytu druhu ve fytogeografickém okrese Novohradské hory.

37e. Volyňské Předšumaví, Zdíkov (6948a): Albrechtec, ca 360 m záp. od křížku v osadě, mokřadní louka s rybníčkem na levém břehu Adámkova potoka, 49°04'26,3"N, 13°40'06,6"E (www.mapy.cz), 835 m n. m., desítky kvetoucích rostlin (not. Z. Mašková 29. 5. 2015).

37h. Prachatické Předšumaví, Křišťanovice (u Záblatí) (7049b): ca 350 m jz. od kapličky ve středu obce, druhově bohatá rašelinná louka, 48°57'46,1"N, 13°56'34,8"E (www.mapy.cz), 785 m n. m., stovky kvetoucích rostlin spolu s *Carex davalliana*, *C. pulicaris*, *Comarum palustre*, *Dactylorhiza majalis* subsp. *majalis*, *Eriophorum angustifolium*, *Menyanthes trifoliata*, *Parnassia palustris* (not. T. Koutecký 6. 8. 2010 a D. Půbal 29. 7. 2011). V listopadu 2009 zde vlastník provedl rozsáhlé nedovolené odvodnění, po revitalizačních opatřeních se druh na obnažených plochách

objevil v pozoruhodném množství. V současné době je lokalita stabilizována a každoročně zde probíhá kosení lehkou technikou. Po zapojení porostu se početnost bařičky bahenní snížila.

88d. Boubínsko-stožecká hornatina, Kubova Hut' (7048b): ca 630 m již. od železniční zastávky v obci, nevápnité mechové slatině v jižní části PR Hornovltavické pastviny, 48°58'38,2"N, 13°46'24,4"E (GPS), 940 m n. m., ca 10 odkvetlých rostlin (not. R. Roučková 15. 8. 2015).

David Půbal

***Verbena bonariensis* – sporýš klasnatý**

nový neofytní druh pro jižní část Čech

Tento druh pocházející z Argentiny a jižní Brazílie je v České republice běžně pěstován a jednou byl nalezen v Brně údajně jako zavlečený s odpadem po čištění vlny (Slavík 2000). Níže uvedené lokality velmi pravděpodobně vznikly zpláněním, neboť sporýš klasnatý je ve Strakonických a přilehlých osadách v posledních několika letech často pěstován. V jižní části Čech nebylo zplánění druhu doposud pozorováno.

37e. Volyňské Předšumaví, Hajská (u Strakonice) (6749b): šterkovité náplavy v korytě Otavy pod jezem 0,7 km sz. od středu osady, 49°15'43,2"N, 13°56'36,9"E (www.mapy.cz), 385 m n. m., několik málo rostlin (leg. R. Paulič 21. 7. 2015 herb. Paulič). – Strakonice (6749a): na okraji silnice u křižovatky silnic Lidická a Ellerova, 49°15'50,0"N, 13°54'24,5"E (www.mapy.cz), 405 m n. m., asi 10 exemplářů (not. R. Paulič 2. 8. 2015).

Radim Paulič

***Veronica dillenii* – rozrazil Dilleniův**

nový C3 druh pro fytochorion

Rozrazil Dilleniův je jednoletka rostoucí na místech s nezapojenou vegetací. Těžištěm jeho výskytu v jižní části Čech jsou skalky v průlomových údolích řek. Druh je ohrožen především eutrofizací a zarůstáním stanovišť konkurenčně silnějšími druhy. Nejbližší známá lokalita leží asi 3,5 km daleko u obce Dluhoštvě v Kaplickém mezihoří (Štech in Lepší et al. 2013). Druh je v této části Šumavsko-novohradského podhůří velmi vzácný.

37q. Soběnovská vrchovina, Soběnov (7253a): rozvolněný acidofilní trávník na mezi ca 930 m jv. od kostela v obci, 48°45'22,1"N, 14°33'07,3"E (GPS), 590 m n. m., vzácně (leg. M. Lepší 27. 5. 2015 CB 84174).

Martin Lepší

***Viburnum rhytidophyllum* – kalina svraskalá**

nový neofytní druh pro jižní část Čech

Údaje o zplánění tohoto v České republice oblíbeného okrasného keře pocházejí až z roku 2011 z území Brna a Prahy (Pyšek et al. 2012). V jižní části Čech nebyl jeho adventivní výskyt doposud pozorován.

39. Třeboňská pánev, Třeboň (6954c): v lesoparku na západním konci ulice Svobody, 49°00'10,4"N, 14°44'52,3"E (www.mapy.cz), 445 m n. m., několik mladých jedinců (leg. M. Lepší 24. 10. 2015 CB 84183).

Martin Lepší

***Vicia lathyroides* – vikev hrachorovitá**

nový C2 druh pro fytochorion

Tento nenápadný druh vikeve se v jižní části Čech vyskytuje pouze v teplejších oblastech s těžištěm výskytu ve Středním Povltaví a s větší koncentrací lokalit také v Třeboňské pánvi. Níže uvedený výskyt je prvním záznamem druhu ve fytochorionu Purkarecký kaňon (Lepší in Lepší et al. 2013).

40b. Purkarecký kaňon, Jeznice (u Hluboké nad Vltavou) (6852b): suchý trávník nad chatovou osadou nedaleko bývalé osady Buzkov, 49°09'20,2"N, 14°27'06,6"E (GPS), 390 m n. m., roztroušeně (leg. M. Lepší 21. 4. 2015 CB 83835).

Martin Lepší

Poděkování

Děkujeme L. Ekrtovi, R. Řepkovi, M. Štechovi a K. Šumberové za revize a determinace herbářových položek a P. Kouteckému za ověření ploidního stupně *Achillea pratensis* a *Dactylis polygama* průtokovým cytometrem. Dále děkujeme J. Součkovvi za poskytnutí informací o lokalitě *Lathraea squamaria*, J. Zázvorkovi za revizi určení *Orobanche minor* a za pomoc při psaní článku a F. Horníkovi za poskytnutí informací a darování herbáře Jihočeskému muzeu. Příspěvek J. Štěpánkové vznikl za podpory Botanického ústavu AV ČR (RVO 67985939) a GA ČR (č. 14-360796, Centrum excellence PLADIAS) a příspěvky P. Kouteckého vznikly za podpory GA ČR (č. 14-360796, Centrum excellence PLADIAS), za což příslušným institucím patří dík.

Literatura

- Albrecht J. (ed.) (2003): Českobudějovicko. – In: Mackovčín P. & Sedláček M. (eds), Chráněná území ČR, vol. 8, AOPK ČR a EkoCentrum Brno, Praha, 808 p.
- Albrechtová A., Albrecht J. & Urban F. (1987): Vegetační kryt SPR Vyšenské kopce. – Ms., 79 p. [Depon. in: Správa CHKO Blanský les, Český Krumlov.]
- Čelakovský L. (1873): Prodromus květeny české. II. – Arch. Přírod. Výzk. Čech, sect. 3a, fasc. 2, pp. 113–384, Praha.
- Čelakovský L. (1883): Prodromus květeny české. IV. – Arch. Přírod. Výzk. Čech, sect. 3a, fasc. 4, pp. 677–944, Praha.
- Danihelka J., Chrtek J. jr. & Kaplan Z. (2012): Checklist of vascular plants of the Czech Republic. – Preslia 84: 647–811.
- Dostál J. (1989): Nová květena ČSSR. 1, 2. – Academia, Praha, 1548 p.
- Ehrendorfer F. & Hamann U. (1965): Vorschläge zu einer floristischen Kartierung von Mitteleuropa. – Ber. Deutsch. Bot. Ges. 78: 35–50.
- Ekrt L. & Půbal D. (2008): Novinky v květeně cévnatých rostlin české Šumavy a přiléhajícího Předšumaví. I. – Silva Gabreta 14: 19–38.
- Ekrt L. & Půbal D. (2009): Novinky v květeně cévnatých rostlin české Šumavy a přiléhajícího Předšumaví. II. – Silva Gabreta 15: 173–196.
- Hadinec J., Lustyk P. & Procházka F. (eds) (2003): Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae. II. – Zprávy Čes. Bot. Společ. 38: 217–288.
- Hadinec J., Lustyk P. & Procházka F. (eds) (2004): Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae. III. – Zprávy Čes. Bot. Společ. 39: 63–130.
- Hartl J., Chán V. & Toman J. (1957): Floristický příspěvek ke květeně Strakonicka. – Preslia 29: 86–93.
- Hejný S. & Slavík B. (eds) (1988): Květena České republiky. 1. – Academia, Praha, 557 p.
- Hejný S. & Slavík B. (eds) (1992): Květena České republiky. 3. – Academia, Praha, 542 p.
- Hendrych R. (1987): Karpatische Migrationen und Florenbeziehungen in den Tschechischen Ländern der Tschechoslowakei. – Acta Universitatis Carolinae, Biologica 3–4(1985): 105–250.
- Chán V. & Štěpán J. (1964): Příspěvek ke květeně Březnicka a Mirovicka. – Preslia 36: 208–210.
- Chán V. (ed.) (1999): Komentovaný červený seznam květeny jižní části Čech. – Příroda, Praha, 16: 1–284.
- Chán V., Kaisler J., Skalický V., Slaba R. & Vaněček J. (1973): Floristicko-fytogeografický příspěvek ke květeně okolí Milevska. – Přírod. Čas. Jihočes. 13 (suppl. 2): 45–113.
- Chán V., Lepší M. & Lepší P. (red.) (2006): Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech XII. – Sbor. Jihočes. muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy 46: 125–136.
- Chán V., Lepší M. & Lepší P. (red.) (2008): Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech XIV. – Sbor. Jihočes. muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy 48: 89–107.
- Chán V., Růžička I., Lepší P., Boublík K., Doležal P., Ekrt L., Hofhanzlová E., Lepší M., Lipl L., Štech M., Švarc J. & Žíla V. (2005): Floristický materiál ke květeně Dačicka. – Acta rerum naturalium 1: 17–44.

- Jungbauer J. T. (1854): Flora des Schönangers im Blansker Walde. – Lotos, Prag, 4: 245–247.
- Jungbauer J. T. (1842): Alphabetisch geordnete botanische Topographie der Phanerogamen um Goldenkron. – Ms., 426 p. + 5 p. sine pagin. [Depon. in: Knih. Nár. Muz. Praha, sign. XI H 10; v rukopise jsou vepisovány rukou L. Čelakovského četné poznámky a doplňky. Opis Knih. Jihočeské pobočky ČBS.]
- Kirschnerová L. & Rydlo J. (1995): Rašeliniště na Šeravě u Kubovy Hutě na Šumavě. – Muzeum a současnost, Roztoky, Ser. natur., 9: 157–159.
- Kolektiv [zpracovatelů Květeny Šumavy] (1995–2004): Floristická databáze ke květeně Šumavy. – Ms. [Depon. in: JČU, Č. Budějovice (V. Čurn, M. Štech); Správa NP a CHKO Šumava (I. Bufková); AOPK ČR, Praha.]
- Lepší M. & Lepší P. (red.) (2009): Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech XV. – Sbor. Jihočes. muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy 49: 59–75.
- Lepší M. & Lepší P. (red.) (2010): Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech XVI. – Sbor. Jihočes. muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy 50: 75–96.
- Lepší M. & Lepší P. (red.) (2013): Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech XIX. – Sbor. Jihočes. muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy 53: 70–85.
- Lepší M. & Lepší P. (red.) (2015): Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech XXI. – Sbor. Jihočes. muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy 55: 101–121.
- Lepší P. (2005): Inventarizační průzkum NPR Vyšenské kopce z oboru botanika. – Ms., 14 p. + 33 p. tab., 6 map., 2+9 foto. [Depon. in: Správa CHKO Blanský les, Český Krumlov; ÚSOP, AOPK ČR, Praha.]
- Lepší P., Lepší M., Boublík K., Štech M. & Hans V. (eds) (2013): Červená kniha květeny jižní části Čech. – Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích, 503 p.
- Moravec J. (1972): Floristické údaje z terénního průzkumu jižních a jihozápadních Čech (Kartotéka z let 1945–1972). – Ms. [Depon. in: Jihočeská pobočka ČBS, Č. Budějovice.]
- Pfund J. (1842): Bericht über eine Exkursion in den Böhmerwald. – Weitenweber's Neue Beitr. z. Med. u. Chirurg., Berlin, 2: 359–368.
- Pruner L. & Míka P. (1996): Seznam obcí a jejich částí v České republice s čísly mapových polí pro síťové mapování fauny. – Klapalekiana 32(suppl.): 1–75.
- Pyšek P., Danihelka J., Sádlo J., Chrtěk J. jr., Chytrý M., Jarošík V., Kaplan Z., Krahulec F., Moravcová L., Pergl J., Štajerová K. & Tichý L. (2012): Catalogue of alien plants of the Czech Republic (2nd edition): checklist update, taxonomic diversity and invasion patterns. – Preslia 84: 155–255.
- Rivola M. & Knížetová L. (1970): Poznámky ke květeně Slepčích hor. – Sbor. Jihočes. muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy 10: 16–30.
- Rivola M. (1965): Stručný nástin vegetačních poměrů Novohradských hor. – Sbor. Jihočes. muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy 5: 25–30.
- Slavík B. (ed.) (1997): Květena České republiky. 5. – Academia, Praha, 568 p.
- Slavík B. (ed.) (2000): Květena České republiky. 6. – Academia, Praha, 770 p.
- Suza J. (1948): Doplňky k rozšíření *Carex pediformis* na Českém masivu. – Sbor. Klubu Přírod., Brno, 28(1947): 81–91.
- Sýkora L. (1930): Floristické zápisky o jevnosubné květeně jižních Čech. – Ročen. Vlastiv. Společ. Jihočes., Čes. Budějovice, 1929: 57–78.
- Štěpánková J. (ed.) (2010): Květena České republiky. 8. – Academia, Praha, 706 p.
- Thiers B. (2016): Index Herbariorum: a global directory of public herbaria and associated staff. – New York Botanical Garden's Virtual Herbarium. URL: <http://sweetgum.nybg.org/science/ih/> (přístup: leden 2016).
- Westhoff V. & van der Maarel E. (1973): The Braun-Blanquet approach. – In: Whittaker R. H. (ed.), Ordination and classification of communities, Handbook of vegetation science, 5, pp. 619–726, Dr. W. Junk b.v.-Publishers, The Hague.

Adresy autorů dílčích komentářů:

Libor Ekrť, Jihočeská univerzita, Přírodovědecká fakulta, katedra botaniky, Branišovská 1760, CZ – 370 05 České Budějovice, e-mail: libor.ekrt@gmail.com
Ester Ekrťová, nám. Bratří Čapků 264, CZ – 588 56 Telč, e-mail: ester.hofhanzlova@centrum.cz
Jindřich Chrťek, Botanický ústav AV ČR, Zámek 1, CZ – 252 43 Průhonice, e-mail: jindrich.chrťek@ibot.cas.cz
Jana Janáková, AOPK ČR, Správa CHKO Blanský les, Vyšný 59, CZ – 381 01 Český Krumlov, e-mail: jana.janakova@seznam.cz
Milan Kotilínek, Jihočeská univerzita, Přírodovědecká fakulta, katedra botaniky, Branišovská 1760, CZ – 370 05 České Budějovice, e-mail: kotilm00@prf.jcu.cz
Petr Koutecký, Jihočeská univerzita, Přírodovědecká fakulta, katedra botaniky, Branišovská 1760, CZ – 370 05 České Budějovice, e-mail: kouta@prf.jcu.cz
Milan Marek, Kardašovská 625, CZ – 198 00 Praha 14, e-mail: umbella@seznam.cz
Radim Paulič, Nábřeží 83, CZ – 386 02 Strakonice, e-mail: radim.paulic@seznam.cz
David Půbal, Správa NP Šumava, 1. máje 260, CZ – 385 01 Vimperk, e-mail: pubal@post.cz
Romana Roučková, Správa NP Šumava, 1. máje 260, CZ – 385 01 Vimperk, e-mail: romca.jezek@seznam.cz
Jitka Štěpánková, Botanický ústav AV ČR, Zámek 1, CZ – 252 43 Průhonice, e-mail: jitka.stepankova@ibot.cas.cz
Jakub Těšitel, Jihočeská univerzita, Přírodovědecká fakulta, katedra botaniky, Branišovská 1760, CZ – 370 05 České Budějovice, e-mail: jakub.tesitel@centrum.cz

*Došlo: 5. 2. 2016
Přijato: 17. 4. 2016*

Obr. 1 – *Cardamine parviflora*, Budějovická pánev, České Budějovice, Zlatý most (foto R. Paulič 2015).

Fig. 1 – *Cardamine parviflora* Budějovická pánev basin, České Budějovice town, Zlatý most bridge (photo by R. Paulič 2015).

Obr. 2 – *Carex rhizina*, Střední Povltaví, údolí Lomnice u Ostrovice (foto P. Koutecký 2015).

Fig. 2 – *Carex rhizina*, Střední Povltaví, Lomnice river valley near Ostrovec village (photo by P. Koutecký 2015).

Obr. 3 – Stanoviště *Carex rhizina* v údolí Lomnice u Ostrovice, Střední Povltaví (foto P. Koutecký 2015).

Fig. 3 – Habitat of *Carex rhizina* in valley of Lomnice river near Ostrovec village, Střední Povltaví (photo by P. Koutecký 2015).

Obr. 4 – *Coeloglossum viride*, Českokrumlovské Předšumaví, Český Krumlov, bylinný porost na vápencovém podloží (foto J. Janáková 2015).

Fig. 4 – *Coeloglossum viride*, Českokrumlovské Předšumaví, Český Krumlov town, calcareous grassland (photo by J. Janáková 2015).

Obr. 5 – *Lathraea squamaria*, Chvalšinské Předšumaví, Vadkovský potok u Lhenic (foto J. Souček 2015).

Fig. 5 – *Lathraea squamaria*, Chvalšinské Předšumaví, Vadkovský potok stream near Lhenice town (photo by J. Souček 2015).

Obr. 6 – *Orobanche minor*, Sušicko-horažďovické vápence, úpatí vrchu Pučanka u Hejné (foto R. Paulič 2015).

Fig. 6 – *Orobanche minor*, Sušicko-horažďovické limestones, foothills of Pučanka hill near Hejná village (photo by R. Paulič 2015).

Obr. 7 – Detail květů *Orobanche minor* na úpatí vrchu Pučanka u Hejné, Sušicko-horažďovické vápence (foto R. Paulič 2015).

Fig. 7 – Detail of *Orobanche minor* on foothills of Pučanka hill near Hejná village, Sušicko-horažďovické limestones (photo by R. Paulič 2015).